

**Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
Slovenskej republiky**

Národné lesnícke centrum

SPRÁVA

o výsledkoch integrovaných environmentálnych a ekonomických účtov pre lesy

(údaje za roky 2005 až 2011)

Súhrnná informácia

Výmera porastovej pôdy sa od roku 1950 nepretržite zvyšuje a v roku 2011 dosiahla 1 940,11 tis. ha (porastová pôda). Všeobecná hodnota lesnej pôdy za sledované obdobie rokov 2005 až 2011 vzrástla z 1 210,5 mil. € na 1 309,9 mil. €. Celková i priemerná hektárová zásoba dreva sa v lesoch Slovenska dlhodobo zvyšujú. Tento trend odráža skutočnosť, že prírastok dreva dlhodobo prevyšuje ťažbu. Zásoba dreva v lesoch SR k 31.12.2011 dosiahla 466,08 mil. m³ hr.b.k. Priemerná zásoba na ha je 240 m³ hr. b. k. Všeobecná hodnota lesných porastov za roky 2005 – 2011 vzrástla z 8 670 mil. € na 8 842 mil. €, t.j. o 2 %.

Hodnota konečnej produkcie LH (so započítaním nevyťaženej prírustku) dosiahla v roku 2011 hodnotu 763,6 mil. €. V porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástla o 16,4 %. Hodnota dodávok sortimentov surového dreva vzrástla o 15,3 %. Najvýraznejšie sa to prejavilo pri piliarskych guľatinových sortimentoch dreva, kde bol nárast až o 16 %. Pri vlákninových sortimentoch a dodávkach palivového dreva bol nárast o 10 %. Hodnota druhotných nelesníckych činností dosiahla v roku 2011 hodnotu 90,2 mil. € a v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástla o 40 %.

Hrubá pridaná hodnota v bežných cenách za referenčné obdobie má rozkolísaný trend. Kým jej hodnota bola v rokoch 2005 - 2008 okolo 260 až 310 mil. €, v rokoch 2009 a 2010 klesla na úroveň 220 mil. €. V roku 2011 vzrástla na 308,3 mil. €. Podobný trend zaznamenáva aj čistá pridaná hodnota. Odmeny zamestnancom v bežných cenách dosiahli v roku 2011 hodnotu 114,6 mil. € a v porovnaní s minulým rokom vzrástli o 10,5 %, najmä v dôsledku zvýšenia priemernej mesačnej mzdy v odvetví LH. Ostatné dane z produkcie dosiahli v roku 2011 hodnotu 43 mil. €. Ostatné subvencie na produkciu dosiahli v bežných cenách hodnotu 32,9 mil. €. Čistý zisk z podnikania dosiahol hodnotu 133,3 mil. € po započítaní hodnoty nevyťaženej bežného prírustku. Bez započítania hodnoty nevyťaženej bežného prírustku dosiahol hodnotu len 48,4 mil. €. Hrubé investície klesli mierne v roku 2011 na hodnotu 31 mil. €. Vyšší čistý zisk z podnikania, ako aj možnosti získania podpory z Európskych fondov podporili vyššiu investičnú aktivitu lesných podnikov v rokoch 2005 – 2008 a v rokoch 2010 a 2011. Z toho vyplýva, že čisté investície dosiahli v týchto rokoch kladnú hodnotu, čo znamená reálny nárast investičného majetku. V roku 2009 realizovali lesné podniky iba nevyhnutné investície a najmä spolufinancovali investície, ktoré boli podporené z fondov EÚ, preto aj čisté investície boli záporné (- 20,1 mil. €), tzn. že výška odpisov bola výrazne vyššia ako výška investícií.

Celková produkcia drevnej hmoty a výrobkov z dreva dosiahla v roku 2011 hodnotu 4,1 mld. €, čo je približne 6 násobok produkcie LH. Najvyšší podiel má produkcia reziva a panelov z dreva (26 %) a produkcia papiera (22 %).

Celková zásoba uhlíka v drevnej biomase dosiahla v roku 2011 úroveň 227,9 mil. ton uhlíka, respektíve 520,8 mil. ton uhlíka v lesných ekosystémoch a za sledované obdobie rokov 2005 - 2011 má mierne rastúci trend najmä v dôsledku zvyšovania zásob drevnej hmoty v lesoch Slovenska.

1. ÚVOD

Lesné hospodárstvo je odvetvím hospodárstva, v ktorom sa primárne rozvíjala myšlienka trvalo udržateľného hospodárenia. Na tento účel sa dlhodobo získavajú rôzne údaje o lese a hospodárení v lese. Rôzne štatistiky sa zameriavajú prednostne buď na ekonomickú oblasť (napr. súhrnné lesnícke ekonomické účtovníctvo, národné súhrnné ekonomické účty, príp. inventarizácia lesa) alebo posudzujú ekologickú oblasť, teda stav životného prostredia (zisťovanie poškodenia lesa, zisťovanie stavu lesných pôd a pod.). Dlhodobo však absentovalo prepojenie a syntéza týchto jednotlivých štatistík. V polovici 90-tych rokov bol preto na európskej úrovni rozvinutý systém účtovníctva, ktorý spája ekonomické a ekologické aspekty, tzv. "Integrované environmentálne a ekonomické účty pre lesy" (IEEAF). Tieto integrované účty boli vyvinuté, aby sa na jednej strane poskytol rámec pre lesnícke súhrnné účtovníctvo ako satelitného konta národného účtovníctva a na druhej strane, aby sa ekonomické údaje doplnili o údaje ekologického charakteru.

Od roku 2008 sa rozvíja iniciatíva za *zelenú ekonomiku* (*Green Economy Initiative*), ktorú podniel Program OSN pre životné prostredie (UNEP) v čase svetovej finančnej a hospodárskej krízy, ako reakciu na stimuly, ktoré smerovali na oživenie svetového hospodárstva. V rámci tejto iniciatívy sa odporučilo národným vládam, aby sa významná časť stimulačných balíkov zamerala na investície do životného prostredia, so zámerom oživiť globálnu ekonomiku, zachovať a vytvárať pracovné miesta a zároveň tiež pomôcť pri riešení vznikajúcich problémov životného prostredia. Jej dôležitou súčasťou je zber údajov, ktoré sú harmonizované s medzinárodnými princípmi tak, aby umožňovali komparatívne analýzy na podporu rozhodovania a objektívne hodnotenie trvalej udržateľnosti.

V jednotlivých tabuľkách sú zobrazené a popísané lesné zdroje a jeho produkty, od lesnej plochy cez zásoby drevnej hmoty a jej hodnotu a hodnotu jednotlivých úžitkov lesa až po spracovanie dreva drevárskym priemyslom. Ekologický aspekt je zaznamenaný prostredníctvom tabuliek bilancie uhlíka v lesných ekosystémoch a poškodenia lesov. Jednotlivé tabuľky sú navrhnuté a vypracované pre tieto oblasti:

- bilancia lesnej pôdy (fyzická a hodnotová),
- bilancia zásoby drevnej hmoty (fyzická a hodnotová),
- poškodenie lesných porastov – defoliácia,
- ekonomické údaje lesného hospodárstva,
- bilancia spotreby a produkcie drevnej hmoty,
- hodnotová bilancia spotreby a produkcie drevnej hmoty,
- bilancia uhlíka v drevnej biomase a lesných ekosystémoch.

2. BILANCIA LESNEJ PÔDY

2.1 Výmera lesnej pôdy

Lesná pôda sa podľa metodiky integrovaných environmentálnych a ekonomických účtov rozdeľuje ohľadom jej možností využitia pre produkciu drevnej hmoty na dve kategórie: vhodná na hospodársku produkciu (možná produkcia drevnej hmoty na hospodárske využitie - FAWS) a nevhodná na hospodársku produkciu (produkcia drevnej hmoty na hospodárske využitie nie je možná kvôli právnym, hospodárskym a ekologickým obmedzeniam).

Výmera lesných pozemkov (LP) a porastovej pôdy (PP) sa od roku 1950 nepretržite zvyšuje a v roku 2011 dosiahla 1940,11 tis. ha - porastová pôda (tabuľka 1), resp. 2011,47 tis. ha - výmera lesných pozemkov (tabuľka 3). Výmera porastovej pôdy vzrástla v porovnaní s rokom 2010 o 0,06 %.

V roku 2011 ubudlo 13 ha lesných pozemkov do poľnohospodárskej pôdy a 74 ha do nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov (celkovo 87 ha lesnej pôdy). Naopak celkovo pribudlo 1 343 ha lesnej pôdy – 1 048 ha z poľnohospodárskych pôdy a 295 ha z nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov. Najväčší úbytok lesných pozemkov zaznamenali v okrese Žilina – 9 ha, v okrese Banská Štiavnica – 8 ha a v okrese Ružomberok – 8 ha. Najväčší prírastok lesných pozemkov zaznamenali v okrese Ružomberok – 120 ha, v okrese Trenčín – 105 ha a v okrese Dolný Kubín – 103 ha. Celková bilancia je +1 256 ha lesných pozemkov (Štatistická ročenka o pôdnom fonde, 2012). Zmeny vo využívaní lesnej pôdy boli na 11 070 ha, ktoré sa zmenili na hospodársky nevyužiteľné lesné pozemky.

Okrem uvedenej výmery lesných pozemkov a porastovej pôdy sa na Slovensku vyskytuje časť poľnohospodárskych a ostatných pozemkov s výskytom lesných drevín (tzv. biele plochy). V rámci NIML SR sa výmera lesov na nelesných pozemkoch zistila v rozsahu takmer 275 tis. ha (s presnosťou $\pm 3,7$ %), čo je v porovnaní s doteraz uvádzanými odhadmi niekoľkonásobne viac (Zelená správa, 2009).

Jednotlivé položky:

Stav lesnej pôdy na začiatku roka:

Počiatočný stav lesnej pôdy ku 1.1 príslušného roka odpovedá konečnému stavu lesnej pôdy z predchádzajúceho obdobia.

Zmeny v dôsledku hospodárskych aktivít:

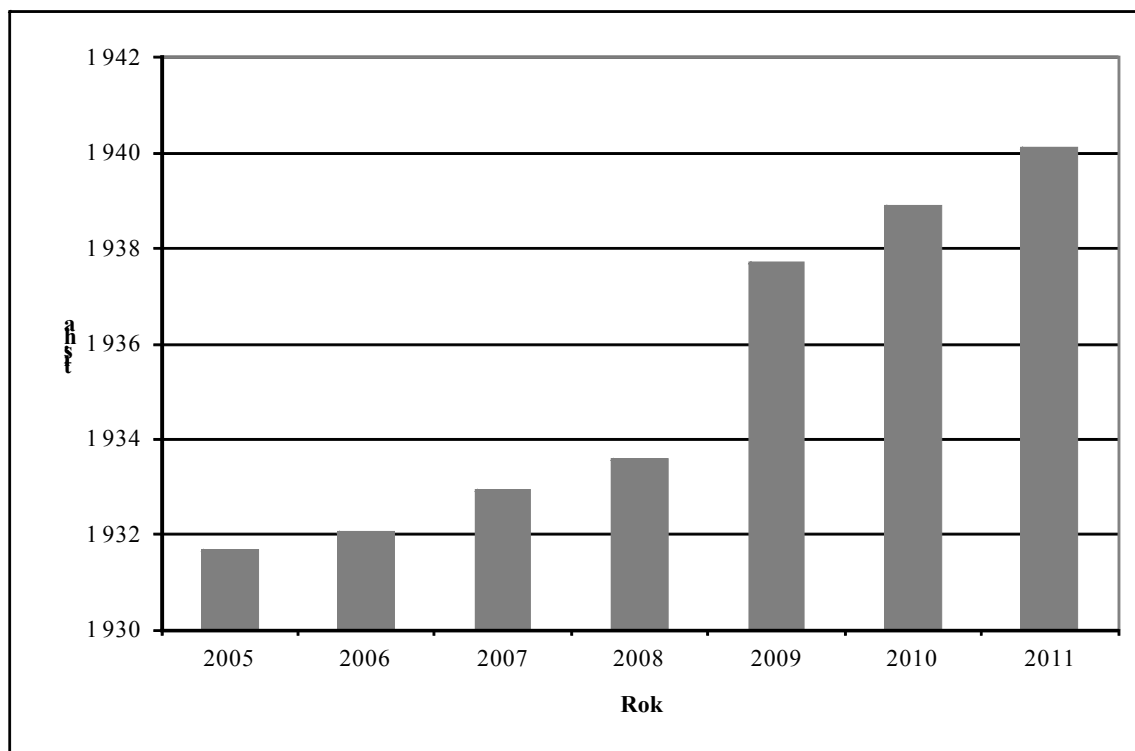
- *Zalesnenie – nárast výmery lesnej pôdy z dôvodu cieľavedomej ľudskej činnosti*
- *Odlesnenie – zníženie výmery lesnej pôdy v dôsledku činností človeka (napr. na stavebné využitie, prevod na poľnohospodársky pôdny fond a pod.)*

Ostatné zmeny:

Ostatné zmeny výmery lesnej pôdy z prirodzených, viacnásobných alebo nešpecifikovaných príčin, napr. prirodzený prírastok lesnej pôdy (natural colonisation) alebo prirodzený úbytok lesných pôd (regression) a pod.

Zmeny vo využívaní lesných pôd:

Táto kategória zahŕňa všetky zmeny v klasifikácii lesnej pôdy (vhodná na hospodársku produkciu a nevhodná na hospodársku produkciu).

Obrázok 1 – Vývoj výmery porastovej pôdy (v tis. ha)

Tabuľka 1 - Fyzická bilancia lesných pôd v roku 2011 – porastová pôda (tis. ha)

Ukazovateľ	Lesy vhodné na hospod. produkciu	Lesy nevhodné na hospod. produkciu	Spolu
Stav lesnej pôdy na začiatku roka	1 769.30	169.60	1 938.90
Zmeny z dôvodu hospod. aktivít	1.25		1.25
- zalesnenie	1.34		1.34
- odlesnenie	-0.09		-0.09
Ostatné zmeny	-0.04		-0.04
- prirodzený prírastok lesných pôd			
- prirodzený úbytok lesných pôd			
- iné prírastky a úbytky	-0.04		-0.04
Zmeny vo využívaní lesných pôd	11.07	-11.07	
Stav lesnej pôdy na konci roka	1 781.58	158.53	1 940.11

Prameň: NLC ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR; Inventarizácia lesov Slovenska 1949-1953; Inventarizácie lesů 1960, Zelená správa 2011.

Tabuľka 2 - Fyzická bilancia lesných pôd – porastová pôda (tis. ha)

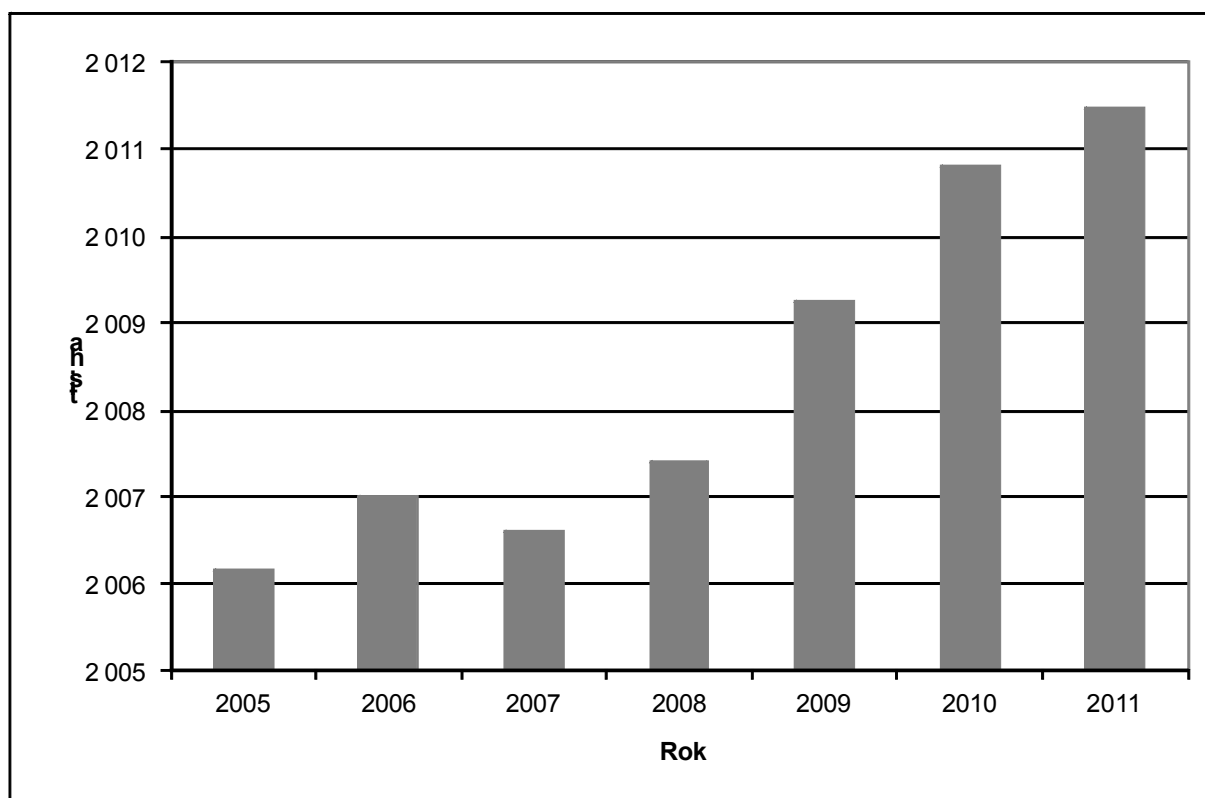
Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lesy vhodné na hosp. produkciu	1 751,17	1 757,52	1 766,67	1 759,28	1 774,68	1 769,30	1 781,58
Lesy nevhodné na hospod. produkciu	180,48	174,53	166,27	174,31	163,01	169,60	158,53
Spolu	1 931,65	1 932,05	1 932,94	1 933,59	1 937,69	1 938,90	1 940,11

Prameň: NLC ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR; Inventarizácia lesov Slovenska 1949-1953; Inventarizácie lesů 1960, Zelená správa 2006-2011.

Tabuľka 3 - Fyzická bilancia lesných pôd – výmera lesov (tis. ha)

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lesy vhodné na hosp. produkciu	1 825,69	1 832,48	1 840,33	1 833,09	1 846,25	1 841,22	1 852,94
Lesy nevhodné na hospod. produkciu	180,48	174,53	166,27	174,31	163,01	169,60	158,53
Spolu	2 006,17	2 007,01	2 006,60	2 007,40	2 009,26	2 010,82	2 011,47

Prameň: NLC ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR; Inventarizácia lesov Slovenska 1949-1953; Inventarizácie lesů 1960, Zelená správa 2006-2011.

Obrázok 2 – Vývoj výmery lesných pozemkov (v tis. ha)

2.2 Hodnotová bilancia lesnej pôdy

Hodnota lesných pozemkov vyjadrená ich všeobecnou hodnotou (trhovou cenou) sa v roku 2011 zmenila oproti roku 2010 v dôsledku presunov výmery lesov a ostatných zmien vo výmere lesných pozemkov. Všeobecná hodnota lesnej pôdy za sledované obdobie rokov 2005 až 2011 vzrástla z 1 210,5 mil. € na 1 309,9 mil. € (tabuľka 5). Hodnotová bilancia lesnej pôdy korešponduje s tabuľkou fyzickej bilancie pôdy, len je doplnená o dve ďalšie položky a to: zmeny hodnoty lesných pôd z dôvodu zmeny klasifikácie a zmeny hodnoty lesných pôd z dôvodu precenenia.

Klasifikácia zmien:

Zmeny hodnoty lesných pôd z dôvodu zmien hospodárskej činnosti:

- Zalesňovanie a odlesnenie
- Ostatné zmeny ako sú prirodzený prírastok alebo úbytok lesných pôd
- Zmeny vo využívaní lesných pôd

Zmeny hodnoty lesnej pôdy v dôsledku preklasifikovania lesných pôd:

- Zaznamenáva transfer hodnoty lesnej pôdy ktorej kategória sa zmenila v danom období.

Zmeny z precenenia lesných pôd:

- Zaznamenáva zmeny hodnoty lesnej pôdy z dôvodu zmien cien lesnej pôdy na začiatku sledovaného obdobia a na konci. (Za podmienky, že všetky zmeny sú ocenené v cenách prevládajúceho obdobia, keď boli zaznamenané, položka precenenia je daná ako hodnota lesnej pôdy na konci sledovaného obdobia mínus hodnota lesnej pôdy na začiatku obdobia mínus hodnota všetkých ostatných zmien).

Tabuľka 4 - Hodnotová bilancia lesných pôd v roku 2011 (mil. €)

Ukazovateľ	Lesy vhodné na hospod. produkciu	Lesy nevhodné na hospod. produkciu	Spolu
Hodnota lesnej pôdy na začiatku roka	1 241.0	42.7	1 283.7
Zmeny z dôvodu hospodárskych aktivít	0.9		0.9
- zalesnenie	1.0		1.0
- odlesnenie	-0.1		-0.1
Ostatné zmeny	-0.03		-0.03
- prirodzený prírastok lesných pôd			
- prirodzený úbytok lesných pôd			
- iné prírastky a úbytky	-0.03		-0.03
Zmeny vo využívaní lesných pôd	7.9	-2.5	5.4
Zmeny v klasifikácii lesných pôd			
Zmeny z precenenia lesných pôd	24.0	-4.1	19.9
Hodnota lesnej pôdy na konci roka	1 273.8	36.1	1 309.9

Prameň: NLC-ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR 2011, PIL 2011, Zelená správa 2011

Poznámka: Na prepočet bol použitý konverzný kurz 30,126 Sk/€.

Tabuľka 5 - Hodnotová bilancia lesných pôd (mil. €)

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lesy vhodné na hosp. produkciu	1 169,9	1 185,8	1 198,7	1 181,2	1 204,5	1 241,0	1 273,8
Lesy nevhodné na hospod. produkciu	40,6	39,6	37,8	58,0	34,7	42,7	36,1
Spolu	1 210,5	1 225,4	1 236,5	1 239,2	1 239,2	1 283,7	1 309,9

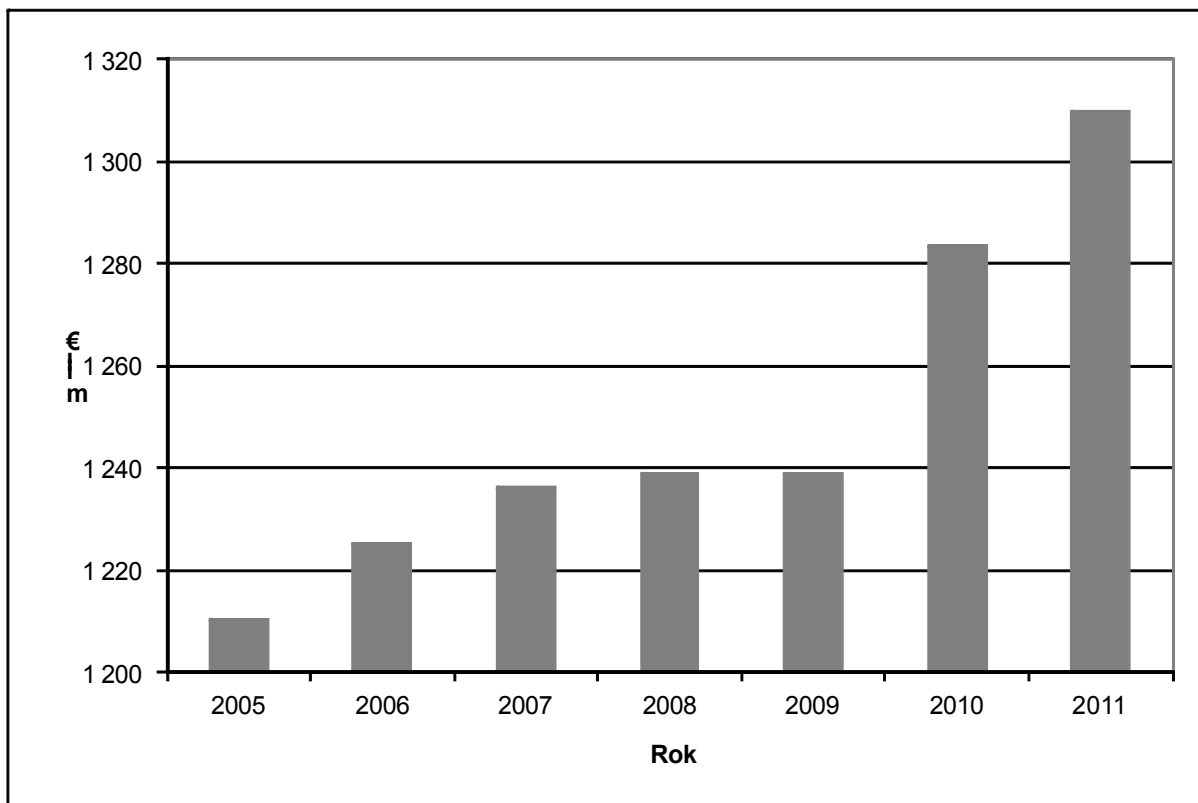
Prameň: NLC-ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR 2011, PIL 2011, Zelená správa 2006-2011

Poznámka: Na prepočet bol použitý konverzný kurz 30,126 Sk/€

Oceňovanie lesnej pôdy

Pre úradné ohodnotenie lesného majetku, vrátane prírodného výrobného faktora v súčasnosti platí metodika regulovaných a trhových cien. Metodika regulovaných cien sa uplatňuje podľa novej vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty lesného majetku a zákona o lesoch č. 326/2005 Z. z. pre stanovenie hodnoty efektov mimoprodukčných funkcií lesa. Regulovaná (úradná, trhová) hodnota lesného majetku a verejnoprospešných úžitkov lesa sa uplatňuje hlavne vo vzťahu k štátu a štátnym orgánom

(dane, poplatky, odvody a pod.), a tiež ako orientačná úroveň trhovej ceny, akceptujúcej formálne faktory ponuky a dopytu, pre aktérov trhu s nehnuteľnosťami alebo stanovení ujmy alebo škody na lesnom majetku (Zelená správa, 2009).

Obrázok 3 – Vývoj hodnoty lesných pozemkov (v mil. €)

3. BILANCIA ZÁSoby DREVNEJ HMOTY

Bilancia drevnej hmoty popisuje ročné zmeny zásoby drevnej hmoty, ktoré sú udávané prostredníctvom bežného prírastku, ťažby, ostatných zmien a prostredníctvom zmeny statusu využívania.

3.1 Fyzická bilancia drevnej hmoty

Zásoba drevnej hmoty na začiatku a na konci sledovaného obdobia sa vzťahuje na pojem „drevo na pni“ ako je definované podľa podmienok a definícií TBFRA-2000: objem stojacich stromov vrátane vrcholcov stromov a hrubých konárov, mŕtve ležiace drevo, ktoré ešte môže byť hospodársky využité.

Celková aj priemerná hektárová zásoba dreva sa v lesoch Slovenska dlhodobo zvyšujú. Tento trend odráža skutočnosť, že prírastok dreva dlhodobo prevyšuje ťažbu, čo vyplýva z viacerých okolností. Významný vplyv na výšku ťažieb má veková štruktúra lesov. V súčasnosti u nás ešte prevládajú (a najmä donedávna prevládali) predrubné 50 – 100-ročné porasty, v ktorých je vysoký objemový prírastok a ktoré sa ešte neťažia, resp. sa len začínajú ťažiť. Toto zvyšovanie zásob dreva v lesných porastoch by malo pokračovať až do predpokladanej kulminácie v rokoch 2015-2020. Potom sa vplyvom postupnej zmeny vekového zloženia lesov očakáva obrat vo vývoji zásob dreva a ich následné znižovanie (Zelená správa 2010). Zásoba dreva v lesoch SR sa zvyšuje a k 31.12.2011 dosiahla 466,08 mil. m³ hr. b. k. Priemerná zásoba na ha je 240 m³ hr. b. k.

Popis jednotlivých položiek:

Hrubý prírastok:

Pod túto položku spadá hrubý biologický prírastok počas určitej periódy. Hrubý prírastok je vo všeobecnosti vypočítaný prostredníctvom modelovania (na základe zásoby na začiatku obdobia, druhu dreviny, veku a biologických parametrov). Kolísanie v jednotlivých rokoch môže byť vysoké kvôli zmenám klímy v jednotlivých rokoch, preto by sa mal používať priemer za dlhšie obdobie (napr. za 5 rokov).

Ťažba drevnej hmoty:

Vzťahuje sa na všetku ťažbu drevnej hmoty na lesnej pôde ako aj ostatná ťažba dreva. Zahŕnutá je aj ťažba stromov počas daného obdobia ako aj ťažba mŕtveho dreva alebo dreva poškodeného prírodnými živlami.

Ostatné zmeny:

Zahrňujú všetky úbytky zásoby drevnej hmoty na pni, ktoré nie sú zaevidované pod ťažbou dreva. Patria sem napr. prebierky a čistky pri ktorých je ponechaná drevná hmota v porastoch, odumreté stromy v dôsledku prírodných živlov (oheň, hmyz, choroby, vietor, zosuv pôdy, záplavy a pod.), ktoré nie sú vyťažené. Ostatné zmeny môžu zahrňať reziduálnu položku, ktorá reflektuje nezrovnalosti a nedôslednosti medzi ostatnými údajmi účtu aktív lesného majetku.

Zmeny vo využívaní lesných pôd:

Táto položka zahrňa zmeny zásoby stojaceho dreva v dôsledku zmien vo využívaní lesných pôd podľa fyzickej bilancie lesných pôd. Sú zaznamenané dvakrát: ako pokles pri úbytku výmery lesnej pôdy vhodnej na hospodárske využitie a ako prírastok pri zvýšení tejto výmery a opačne. Môžu zahrňať takisto príležitostnú ťažbu dreva na lesnej pôde nevhodnej na hospodárske využitie.

Tabuľka 6 – Fyzická bilancia zásoby drevnej hmoty v roku 2011 (tis. m³)

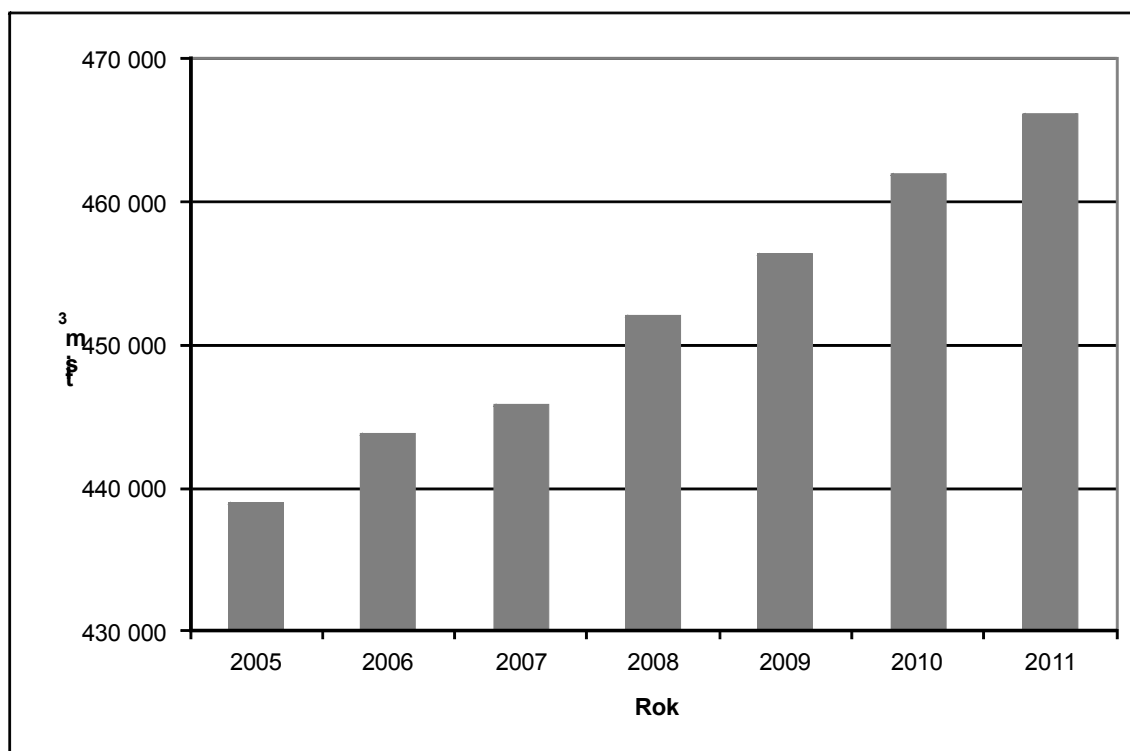
Ukazovateľ	Lesy vhodné na hospod. produkciu	Lesy nevhodné na hospod. produkciu	Spolu
Stav zásob na začiatku roka	429 306	32 646	461 952
Hrubý prírastok	11 361	663	12 024
Celková ťažba drevnej hmoty	9 467		9 467
Ostatné zmeny	-365	1 931	1 566
Zmeny vo využívaní lesných pôd	2 694	-2 694	0
Stav zásob na konci roka	433 529	32 546	466 075

Prameň: NLC-ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR, Zelená správa 2011.

Tabuľka 7 – Fyzická bilancia zásoby drevnej hmoty (tis. m³)

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lesy vhodné na hosp. produkciu	403 439	409 105	413 184	419 342	423 622	429 306	433 529
Lesy nevhodné na hospod. produkciu	35 466	34 675	32 680	32 747	32 763	32 646	32 546
Spolu	438 905	443 780	445 864	452 089	456 385	461 952	466 075

Prameň: NLC-ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR, Zelená správa 2006-2011.

Obrázok 4 – Vývoj zásoby lesných porastov (v tis. m³)

3.2 Hodnotová bilancia drevnej hmoty

Hodnotová bilancia zásoby drevnej hmoty korešponduje s predchádzajúcou fyzickou bilanciou zásoby, obsahuje len dve dodatočné položky ako sú: Zmeny v klasifikácii a Zmeny z precenenia.

Všeobecná hodnota lesných porastov za roky 2005 – 2011 vzrástla z 8 575 mil. € na 8 842 mil. €, t.j. o 3,1 % (tabuľka 9). Hodnota lesných porastov vyjadrená ich všeobecnou hodnotou (trhovou cenou) sa v roku 2011 zmenila oproti predchádzajúcemu roku v dôsledku zvyšovania zásob zmeny cien dreva na pni.

Oceňovanie:

Pre úradné ohodnotenie lesného majetku, vrátane prírodného výrobného faktora v súčasnosti platí metodika regulovaných a trhových cien. Metodika regulovaných cien sa uplatňuje podľa novej vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty lesného majetku a zákona o lesoch č. 326/2005 Z. z. pre stanovenie hodnoty efektov mimoprodukčných funkcií lesa. Regulovaná (úradná, trhová) hodnota lesného majetku a verejnoprospešných úžitkov lesa sa uplatňuje hlavne vo vzťahu k štátu a štátnym orgánom (dane, poplatky, odvody a pod.), a tiež ako orientačná úroveň trhovej ceny, akceptujúcej formálne faktory ponuky a dopytu, pre aktérov trhu s nehnuteľnosťami alebo stanovení ujmy alebo škody na lesnom majetku (Zelená správa, 2008).

Klasifikácia zmien:

Zmeny z klasifikácie lesných pôd:

Táto položka zaznamenáva transfery hodnoty dreva na pni, pri ktorom sa v priebehu daného obdobia zmenila kategória ako prírastok v stĺpci pre konečnú kategóriu a pokles v stĺpci pre úvodnú kategóriu.

Zmeny z precenenia zásob:

Precenenie zaznamenáva zmenu hodnoty dreva na pni v dôsledku zmeny cien dreva v danom období. Za predpokladu, že všetky položky sú ocenené v cenách prevažujúceho obdobia kedy vznikli, precenenie je dané ako hodnota dreva na pni na konci obdobia mínus hodnota dreva na začiatku obdobia mínus hodnota ostatných zmien.

Tabuľka 8 – Hodnotová bilancia zásoby drevnej hmoty v roku 2011 (mil. €)

Ukazovateľ	Lesy vhodné na hospod. produkciu	Lesy nevhodné na hospod. produkciu	Spolu
Hodnota zásob na začiatku roka	8 670		8 670
Hodnota hrubého prírastku	215		215
Hodnota celkovej ťažby	-170		-170
Hodnota ostatných zmien	7		7
Hodnota zmien vo využívaní lesných pôd	55		55
Zmeny hodnoty z klasifikácie lesných pôd			
Zmeny z precenenia zásob	65		65
Hodnota zásob na konci roka	8 842		8 842

Prameň: NLC-ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR 2011, Zelená správa 2011

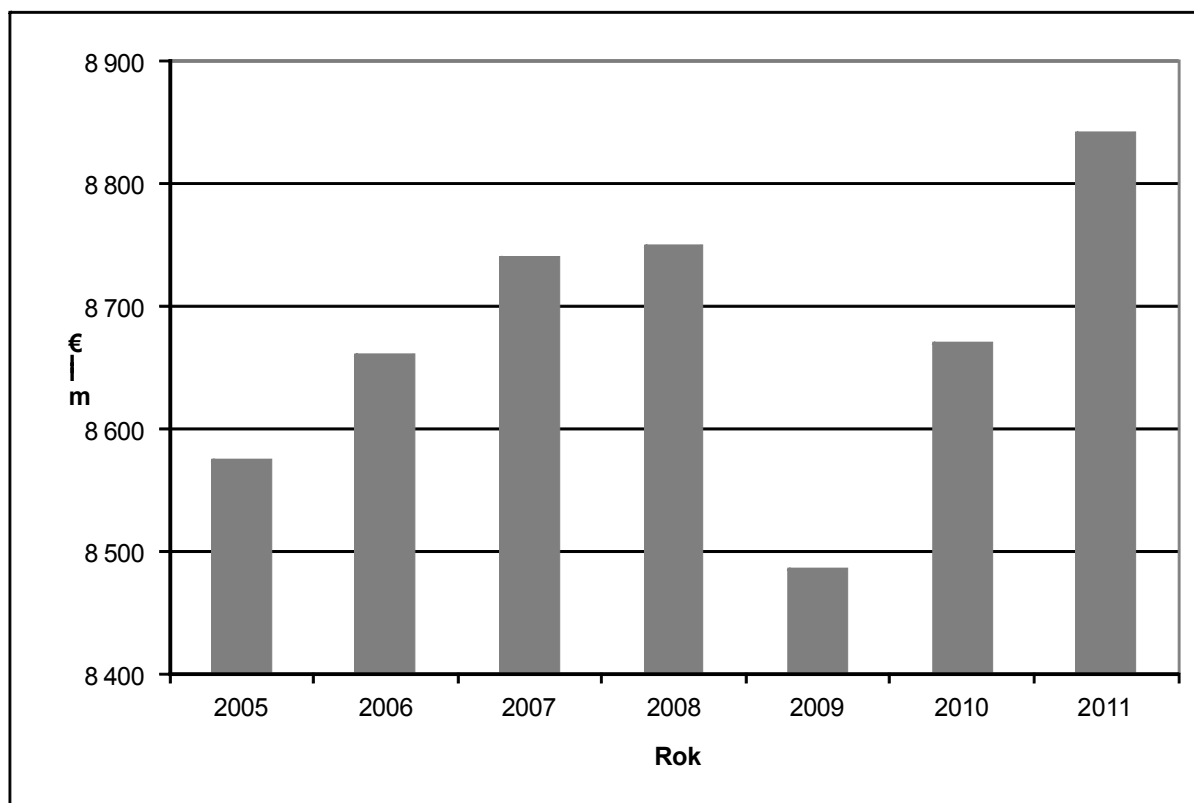
Poznámka: Na prepočet bol použitý konverzný kurz 30,126 Sk/€

Tabuľka 9 – Hodnotová bilancia zásoby drevnej hmoty (mil. €)

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lesy vhodné na hosp. produkciu	8 575	8 661	8 741	8 750	8 487	8 670	8 842
Lesy nevhodné na hospod. produkciu							
Spolu	8 575	8 661	8 741	8 750	8 487	8 670	8 842

Prameň: NLC-ÚLZI Zvolen, Súhrnné informácie o stave lesov SR 2011, Zelená správa 2006-2011

Poznámka: Na prepočet bol použitý konverzný kurz 30,126 Sk/€

Obrázok 5 – Vývoj hodnoty zásob lesných porastov - FAWS (v mil. €)

3.3 Poškodenie lesných porastov

Bilancia zásoby drevej hmoty je doplnená o poškodenie lesných porastov prostredníctvom straty asimilačných orgánov so stupňom poškodenia 2 a vyššie (tabuľka 10). Defoliácia sa hodnotí len pre ihličnaté a listnaté drevinu a spolu.

Základom zisťovania stavu lesov na Slovensku sú monitorovacie siete I. a II. úrovne. V súčasnosti existuje na Slovensku 112 trvalých monitorovacích plôch (TMP) v sieti 16x16 km (extenzívny monitoring I. úrovne) a 7 TMP pre vybrané lesné ekosystémy (intenzívny monitoring II. úrovne). Obidve úrovne monitoringu sú súčasťou európskej siete monitorovacích plôch. Na programe monitoringu lesov v súčasnosti participuje 39 krajín Európy. Základným prvkom hodnotenia zdravotného stavu drevín je hodnotenie stavu korún stromov, ktoré zahŕňa niekoľko parametrov, z ktorých najdôležitejší je strata asimilačných orgánov (defoliácia). Strata asimilačných orgánov (SAO) sa hodnotí okulárnym odhadom v percentách so zaokrúhľením na 5 %. Na základe SAO sa jednotlivé stromy zatriedujú do piatich stupňov (0-4) defoliácie. Na posudzovanie zdravotného stavu je rozhodujúci podiel stromov v stupňoch defoliácie 2 až 4, teda s defoliáciou väčšou ako 25 %. Stromy s nižšou defoliáciou sa považujú za zdravé.

Listnaté drevinu lepšie odolávajú nepriaznivým faktorom ako drevinu ihličnaté, čo súvisí okrem iného aj s rozdielnou dobou pretrvávania asimilačných orgánov. Hrab a buk sú najmenej poškodzovanými drevinami na Slovensku. Najviac poškodenými sú každoročne ihličnaté drevinu jedľa, borovica a smrek. Na základe daných výsledkov za dlhšie obdobie možno konštatovať, že zdravotný stav lesov Slovenska indikovaný defoliáciou a stupňom poškodenia sa v posledných rokoch stabilizoval. Výkyvy v jednotlivých rokoch spôsobujú predovšetkým faktory počasia a klímy (Zelená správa, 2009).

Jednotlivé položky:**Údaje z medzinárodného prieskumu:**

V tejto položke je zaznamenané % stromov v jednotlivých triedach defoliácie 2 až 4 podľa UN-ECE a EU klasifikácie (metodika ICP Forests), t.j. so stratou asimilačných orgánov nad 25 % podľa medzinárodného prieskumu.

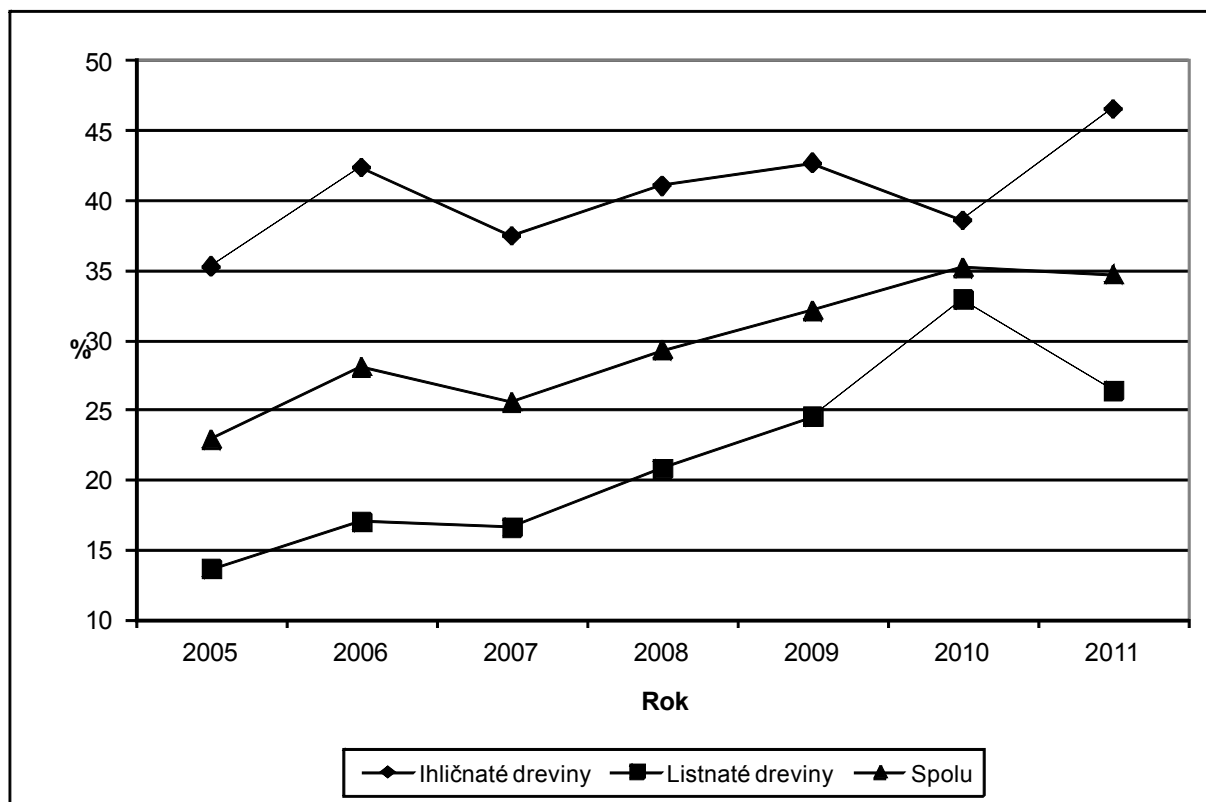
Údaje z národného prieskumu:

V tejto položke je zaznamenané % stromov v jednotlivých triedach defoliácie 2 až 4 podľa UN-ECE a EU klasifikácie (metodika ICP Forests), t.j. so stratou asimilačných orgánov nad 25 % podľa národného prieskumu.

Tabuľka 10 - Defoliácia lesných porastov (%)

Ukazovateľ	Rok	Ihličnaté drevniny	Listnaté drevniny	Spolu
Údaje z národného prieskumu (Defoliácia >25 %)	2005	35,3	13,6	22,9
	2006	42,4	17,0	28,1
	2007	37,5	16,6	25,6
	2008	41,1	20,8	29,3
	2009	42,7	24,5	32,1
	2010	38,6	32,9	35,2
	2011	46,6	26,4	34,7

Prameň: Pavlenda, P. a kol., 2011: Monitoring lesov a environmentálnych interakcií. NLC – LVÚ Zvolen

Obrázok 6 – Vývoj defoliácie lesných porastov (v %)

4. ROZŠÍRENÉ SÚHRNNÉ LESNÍCKE EKONOMICKÉ ÚČTY

Rozšírené súhrnné lesnícke ekonomické účty zobrazujú hospodársku oblasť LH s jeho ekonomickými transakciami. Hlavným zdrojom údajov o jednotlivých transakciách sú výsledky súhrnného lesníckeho ekonomického účtu, ktoré sú doplnené údajmi o dosiaľ nerealizovanej produkcii (nedokončená produkcia) ako je napr. nevyťažенý prírastok lesných porastov, a pod. Ekonomické transakcie LH podľa NACE Rev. 1 zahŕňajú oblasť lesného hospodárstva (biologická produkcia drevnej hmoty a s tým spojené služby) a oblasť ťažbovej činností (technická produkcia drevnej hmoty – ťažba, približovanie, doprava a s tým spojené služby napr. predaj dreva).

4.1 Hodnota produkcie súvisiacej s lesnou pôdou

Tento účet má za účel zaznamenať celkovú produkciu súvisiacu s lesnou pôdou, t.j. všetky výstupy aktivít, ktoré sa realizovali na lesnej pôde. Produkcia a aktivity sú klasifikované vzhľadom ku CPA klasifikácii produktov a NACE klasifikácie hospodárskych odvetví. Takisto sa produkcia rozlišuje na trhovú a netrhovú. Podrobne je rozdelená hodnota celkovej produkcie súvisiaca s lesnou pôdou podľa jednotlivých odvetví (tabuľka 11). Vývoj hodnoty celkovej produkcie LH za roky 2005-2011 je zobrazený v tabuľke 12.

V princípe, rozdelenie produkcie LH podľa odvetví kopíruje formát národných účtov (produkcia podľa jednotlivých produktov a odvetví v základných cenách). Trhová produkcia pokrýva predovšetkým celkovú hodnotu hotových výrobkov a nedokončenej produkcie určenej na predaj za trhové ceny (vrátane prirodzeného prírastku). Vlastná spotreba pokrýva celkovú hodnotu tovarov a služieb, ktoré sú určené buď pre konečnú spotrebu, alebo pre tvorbu investičného majetku vlastnou inštitucionálnou jednotkou. V kontexte LH sa to týka surového dreva pre vlastnú konečnú spotrebu (napr. palivové drevo), časť ostatných lesných produktov, časť poľnohospodárskych produktov atď. Ostatná netrhová produkcia sa výhradne vzťahuje napr. na rôzne služby, ochranu lesov proti požiarom, rekreačné služby ap.

Klasifikácia jednotlivých produktov:

Klasifikácia charakteristických lesníckych produktov je uvedená v Manuáli Eurostatu k ekonomickým účtom pre LH (Rev. 1.1, príloha II.A) ako aj NACE Rev 1 triedy 02.01 a 02.02. Produkty z ostatných činností a aktivít môžu byť súčasťou odvetvia LH ako ostatná nedeliteľná nelesnícka aktivita (divina, huby, lesné plody, rybolov v lesných jazierkach a vodných tokoch, rašelina, produkty z lovnej zveri). Ostatné produkty týkajúce sa lesnej pôdy sú v prvom rade všetky poľnohospodárske produkty a zvieratá (pozri NACE Rev.1 triedy 01.12 a 01.50). Taktiež pokrývajú rekreačné služby, resp. tá časť ktorá sa realizuje v lese (poľovníctvo, prevádzkovanie prírodných rezervácií atď.). Takisto niektoré produkty, ktoré môžu byť získavané z lesnej pôdy ako rašelina a pod.

1. Produkcia LH a ťažbovej činností

Bežný prírastok:

- *hodnota čistého prírastku sa stanovila metódou cien dreva na pni. Hodnota bežného prírastku zahŕňa aj hodnotu dreva na pni, ktoré sa v danom období vyťažilo (drevo na pni - CPA 1996: 02.01.5) a výkony lesných škôlok (CPA 1996: 02.01.6)*

Surové drevo:

- *surové drevo (CPA 1996: 02.01.1)*

Ostatné lesnícke produkty:

- *živica (CPA 1996: 02.01.2),*
- *korok surový alebo jednoducho spracovaný (CPA 1996: 02.01.3),*
- *ostatné lesné produkty (CPA 1996: 02.01.4)*

Služby súvisiace s lesným hospodárstvom:

- *sprievodné výkony lesného hospodárstva ako je zalesňovanie a opakované zalesňovanie a ostatné služby a výkony, (CPA 1996: 02.02.2)*

2. Ostatná produkcia súvisiaca s lesnou pôdou

Pol'nohospodárske produkty rastúce v lesoch:

- ostatné rastliny – zahŕňa huby (CPA 1996: 01.13.13),
- ostatné v lese rastúce produkty – zahŕňa jahody, maliny, čučoriedky, orechy a pod. (CPA 1996: 01.13.23)
- živé zvieratá žijúce v lese (CPA 1996: 01.25.10)

Produkcija poľovníctva – divina, kožušiny, kože, lov a odchyt zveri

- lov a odchyt zveri, chov zveri a súvisiace služby (CPA 1996: 01.5)

Rekreačné služby v LH:

- prevádzkovanie rezervácií, národných parkov (CPA 1996: 92.53.12)
- poskytovanie ostatných rekreačných služieb a služieb súvisiacich so športovými podujatiami v lesoch, poľovníctvo ako šport alebo rekreácia (CPA 1996: 92.62.13)

Ostatná produkcia:

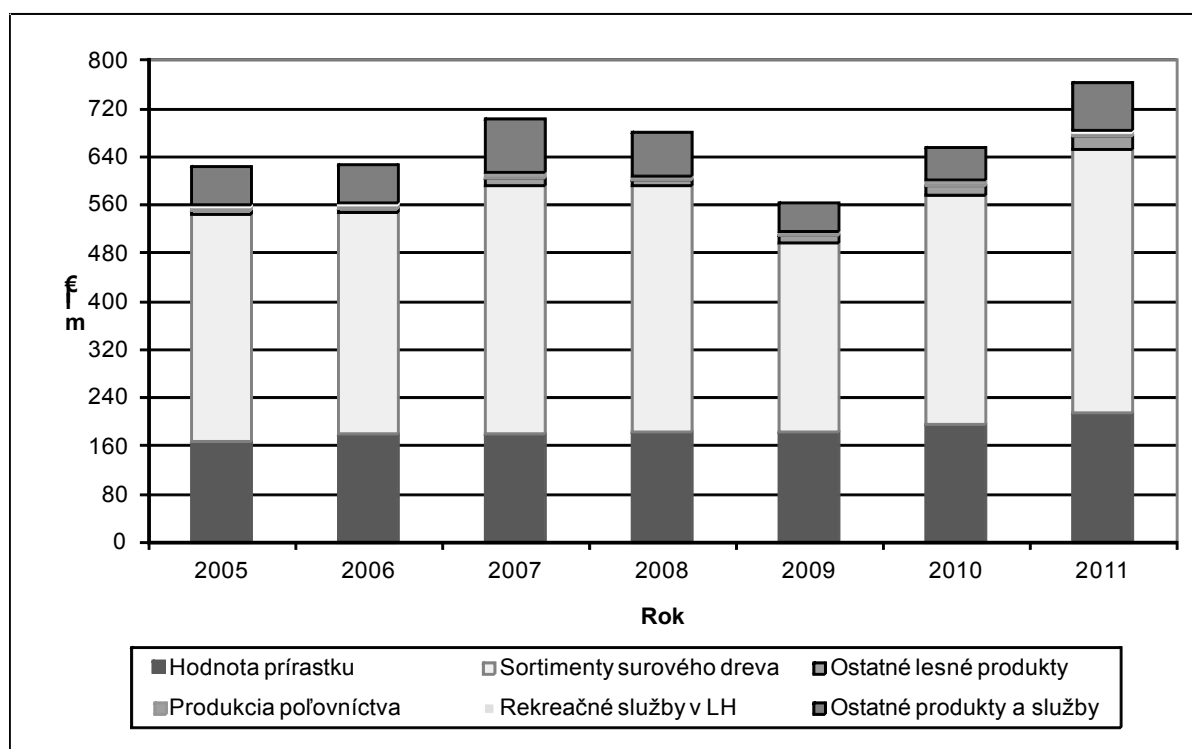
- rašelina (CPA 1996: 10.30)
- drevené uhlie a pod. (CPA 1996: 24.14.72)

Tabuľka 11 – Hodnota celkovej produkcie súvisiacej s lesnou pôdou (mil. €) – rok 2011

Ukazovateľ	Hospodárske odvetvie				Celková produkcia	Typ produkcie		
	Poľnohospo-dárstvo	činnosťLesníctvo a ťažbová	Rekreačné, kultúrne a športové aktivity	Ostatné odvetvia		Trhová produkcia	Vlastná spotreba	Ostatná netrh. produkcia
Produkcija LH a ťažbovej činností								
Hodnota prírastku		215,3			215,3	215,3		
Sortimenty surového dreva		437,5			437,5	433,4	4,1	
Ostatné lesné produkty		20,6			20,6	20,6	–	
Služby súvisiace s LH		–			–	–	–	
- zalesňovanie		–			–	–	–	
- ostatné služby		–			–	–	–	–
Ostatná produkcia súvisiaca s lesnou pôdou								
- poľnohospodárske produkty rastúce v lesoch	–				–	–	–	
- produkcia poľovníctva	9,0				9,0	9,0	–	
- rekreačné služby v LH			0,7	–	0,7	0,7		
- ostatná produkcia				–	–	–	–	
Ostatné produkty a služby	–		–	80,5	80,5	80,5	–	–
Celková produkcia	9,0	673,4	0,7	80,5	763,6	759,5	4,1	–

Zdroje údajov: Súhrnné informácie o stave lesov SR (SLHP), Permanentná inventarizácie lesov PIL 2011, Sívaha Uč POD 3-02, Výsledovka POD 2-01, Les V 4-01, Zelená správa 2011

Poznámka: Na prepočet bol použitý konverzný kurz 30,126 Sk/€

Obrázok 7 – Vývoj hodnoty produkcie LH (v mil. €)

Tabuľka 12 – Hodnota celkovej produkcie súvisiacej s lesnou pôdou (mil. €) – 2005 - 2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Produkcia LH a ťažbovej činnosti							
Hodnota prírastku	167	181	182	184	185	197	215
Sortimenty surového dreva	378	366	412	408	314	379	438
Ostatné lesné produkty	7	8	12	9	10	15	21
Služby súvisiace s LH	–	–	–	–	–	–	–
- zalesňovanie	–	–	–	–	–	–	–
- ostatné služby	–	–	–	–	–	–	–
Ostatná produkcia súvisiaca s lesnou pôdou							
- poľnohospodárske produkty rastúce v lesoch	–	–	–	–	–	–	–
- produkcia poľovníctva	7	7	8	8	8	9	9
- rekreačné služby v LH	1	1	0,4	0,8	0,3	0,7	0,7
- ostatná produkcia	–	–	–	–	–	–	–
Ostatné produkty a služby	65	66	88	72	48	55	81
Celková produkcia	625	628	703	682	565	656	764

Zdroje údajov: Súhrnné informácie o stave lesov SR (SLHP), PIL 2005-2011, Súvaha Uč POD 3-02, Výsledovka POD 2-01, Les V 4-01, Zelená správa 2006-2011

Poznámka: Na prepočet bol použitý konverzný kurz 30,126 Sk/€

4.2 Rozšírené súhrnné ekonomické účty pre lesy

Rozšírené súhrnné ekonomické účty prezentujú dosiahnuté ekonomické hodnoty za celé LH SR z oblasti účtu produkcie, účtu tvorby dôchodkov, účtu podnikateľského zisku a kapitálového účtu. Uvedený účet je spracovaný formou bežných (tabuľka 13) a stálych cien (tabuľka 14), kde základným rokom je rok 1995.

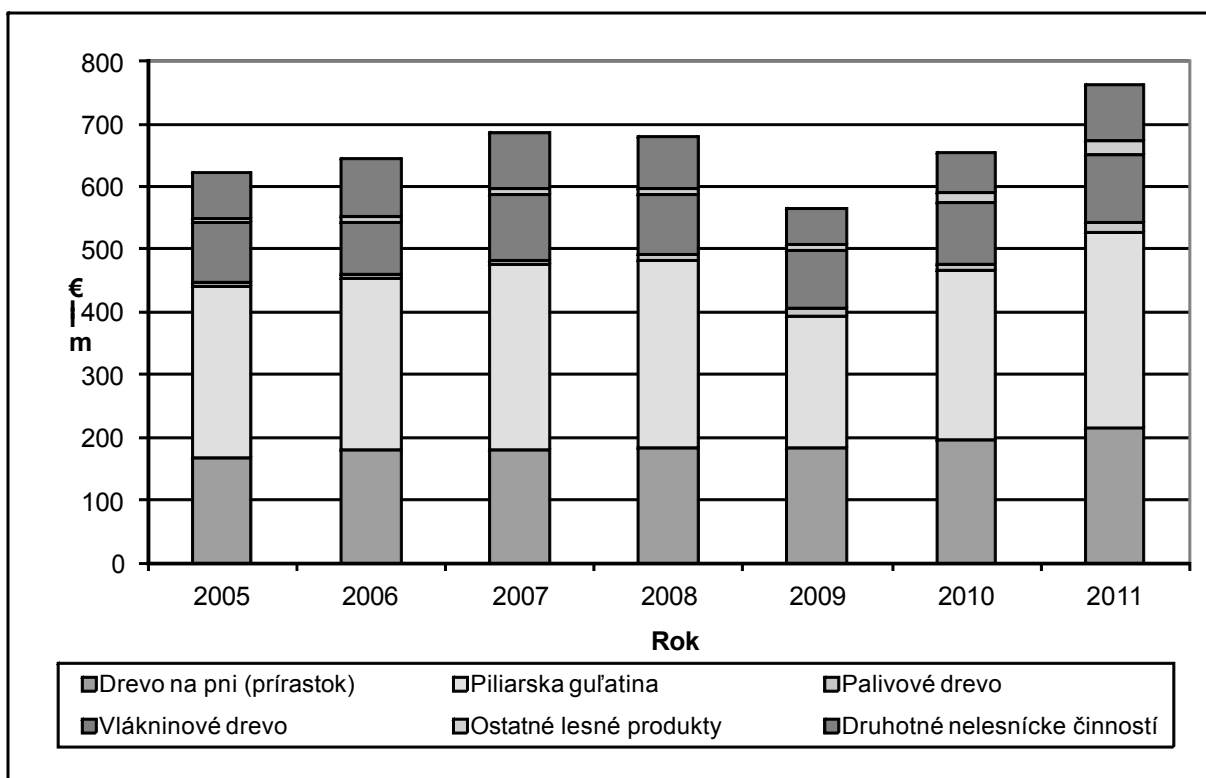
Podľa metodológie integrovaných environmentálnych a ekonomických účtov je potrebné k celkovej produkcii LH pripočítať hodnotu bežného prírastku lesov. Časť bežného prírastku, ktorý sa vyťažil, sa pripočíta k hodnote medzispotreby. Hodnota zmien zásob (vrátane nedokončených výrobkov) je daná rozdielom medzi hodnotou bežného prírastku a hodnotou ťažby dreva v cenách dreva na pni.

4.2.1 Účet produkcie

Účet produkcie v lesnom hospodárstve zahŕňa tovary a služby, ktoré sú predmetom trhových vzťahov. Jedná sa o:

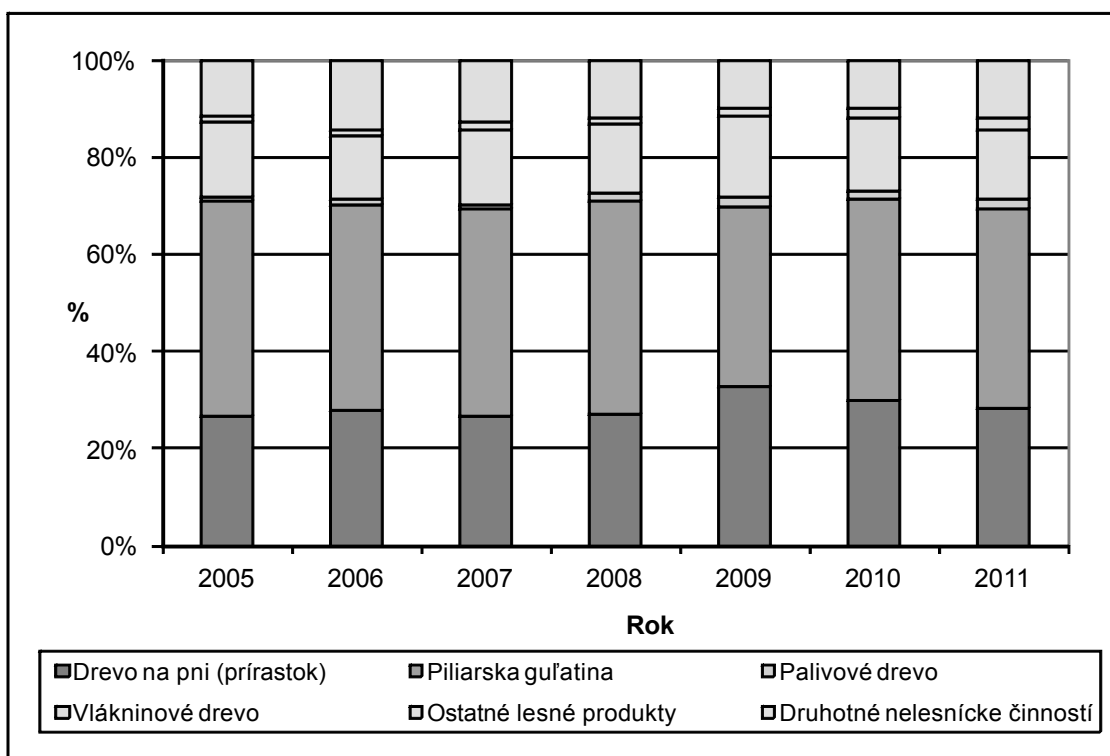
- hodnotu produkcie piliarskych sortimentov ihličnatého a listnatého dreva
- hodnotu produkcie sortimentov ihličnatého a listnatého dreva na priemyselné využitie
- hodnotu produkcie palivového dreva
- hodnotu ostatných lesníckych produktov
- hodnotu produkcie lesníckych služieb
- hodnotu neoddeliteľných druhotných nelesníckych činností

Hodnota konečnej produkcie lesného hospodárstva dosiahla v roku 2011 hodnotu 763,6 mil. € (so započítaním nevyťaženého prírastku a hodnoty vlastnej spotreby podľa metodiky integrovaných environmentálnych a ekonomických účtov pre LH). Oproti predchádzajúcemu roku vzrástla o 16,4 %, najmä v dôsledku lepšieho speňaženia drevnej hmoty. Hodnota dodávok sortimentov surového dreva vzrástla o 15,3 %. Najvýraznejšie sa to prejavilo pri piliarskych guľatinových sortimentoch dreva, kde bol nárast až o 16 %. Pri vlákninových sortimentoch a dodávkach palivového dreva bol nárast o 10 %. Hodnota druhotných nelesníckych činností dosiahla v roku 2011 hodnotu 90,2 mil. € a oproti predchádzajúcemu roku vzrástla o 40 %.

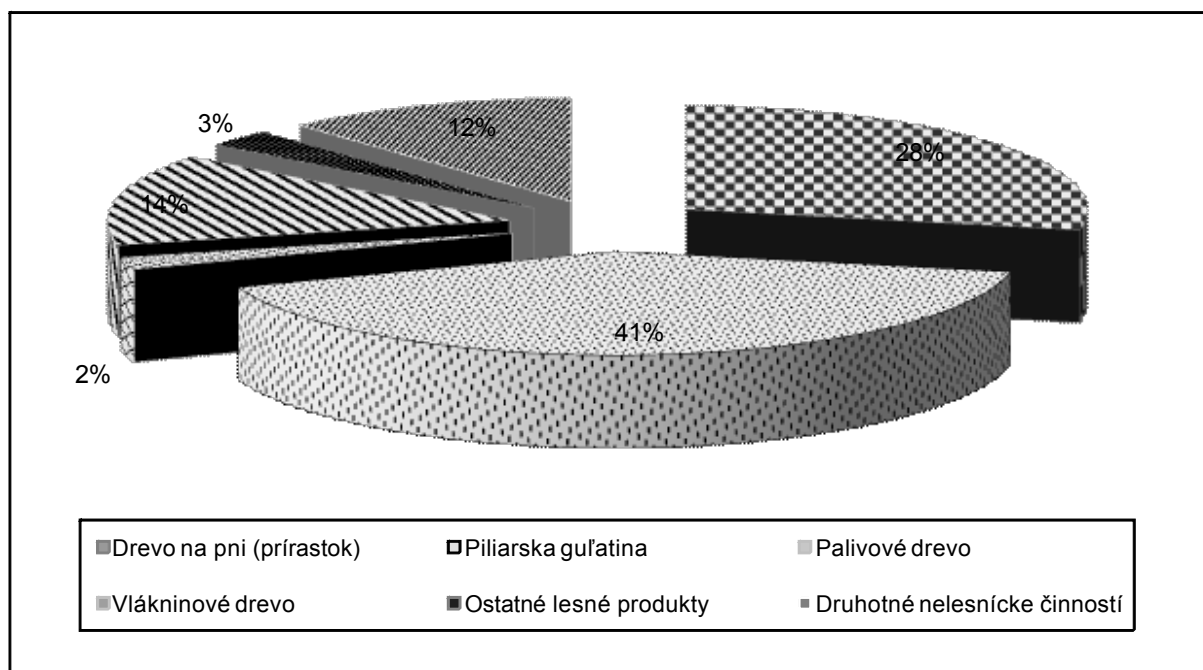

Obrázok 8 - Vývoj hodnoty konečnej produkcie LH za roky 2005 – 2011

V štruktúre konečnej produkcie LH za rok 2011 majú najvyšší podiel sortimenty piliarskej guľatiny a hodnota bežného prírastku. Sortimenty surového dreva tvoria spolu až 80 % trhovej produkcie LH, čo znamená, že drevná hmota je rozhodujúcim zdrojom financovania LH. Hodnota ostatných produktov a druhotných nelesníckych služieb predstavuje zhruba 20 %.

Obrázok 9 - Vývoj štruktúry konečnej produkcie LH v % za roky 2005 – 2011

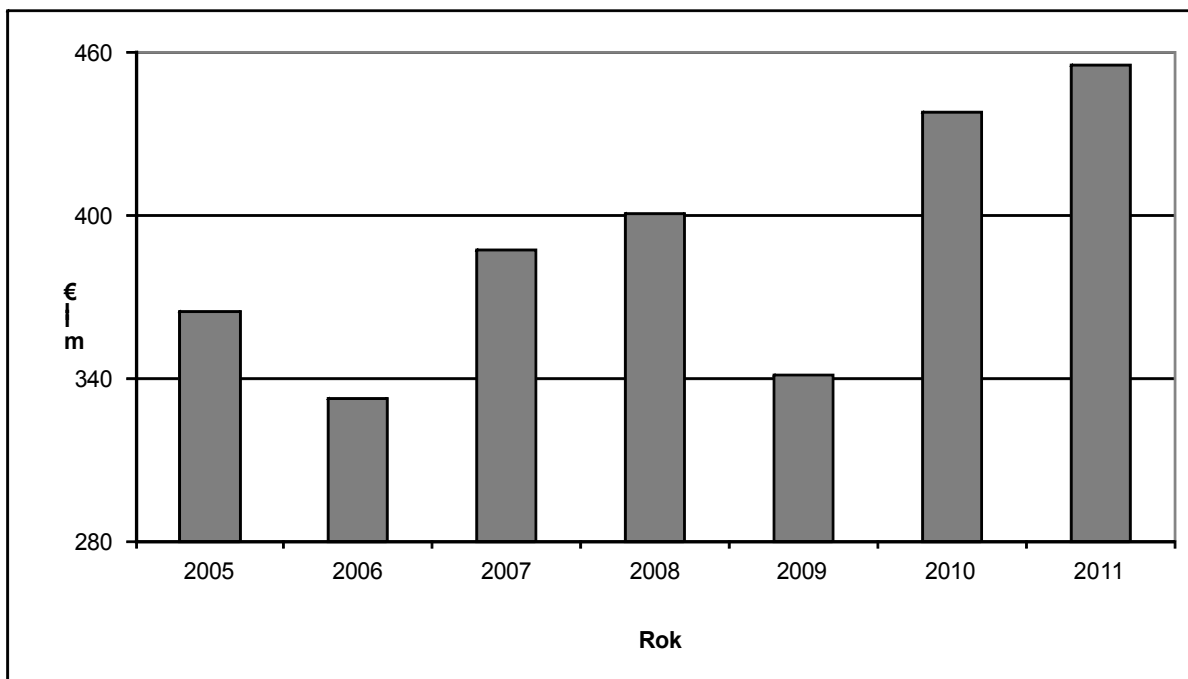

Obrázok 10 - Štruktúra konečnej produkcie LH v % v roku 2011

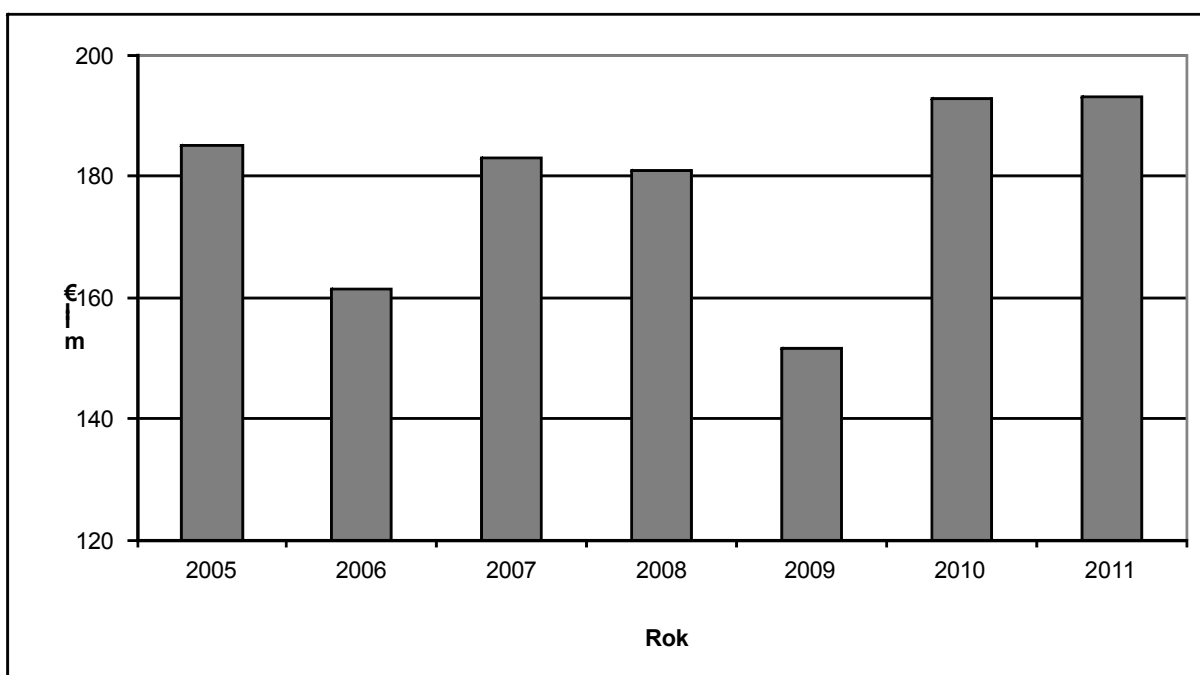
Medzispotreba reprezentuje hodnotu všetkých tovarov a služieb použitých ako vstupy v produkčnom procese, okrem fixného kapitálu, ktorého spotreba je zaznamenaná ako spotreba fixného kapitálu. Tieto tovary a služby medzispotreby sú pretvorené, alebo použité v produkčnom procese. Pri detailnej klasifikácii podľa rozličných kategórií položiek, medzispotreba zobrazuje vzájomné spojenie LH s ostatnými odvetviami hospodárstva prostredníctvom vstupov. Medzispotreba je tiež používaná ako vstup do kalkulácie faktorov intenzity (t.j. pomer dvoch faktorov produkcie, napr. medzispotreby a faktora práce). Medzispotreba je reprezentovaná týmito položkami:

- vyťažený bežný prírastok
- semená a sadbový materiál
- energia, palivá, mazivá
- hnojivá a prostriedky na zlepšenie pôd,
- prostriedky na ochranu rastlín a pesticídy
- krmivá pre zvieratá
- materiál, drobné náradie, údržby a opravy
- služby
 - ostatné tovary a služby (platené nájomné, poplatky za konzultácie, znalcov, účtovníkov, náklady na dopravné služby, poštovné a telekomunikačné náklady a iné).

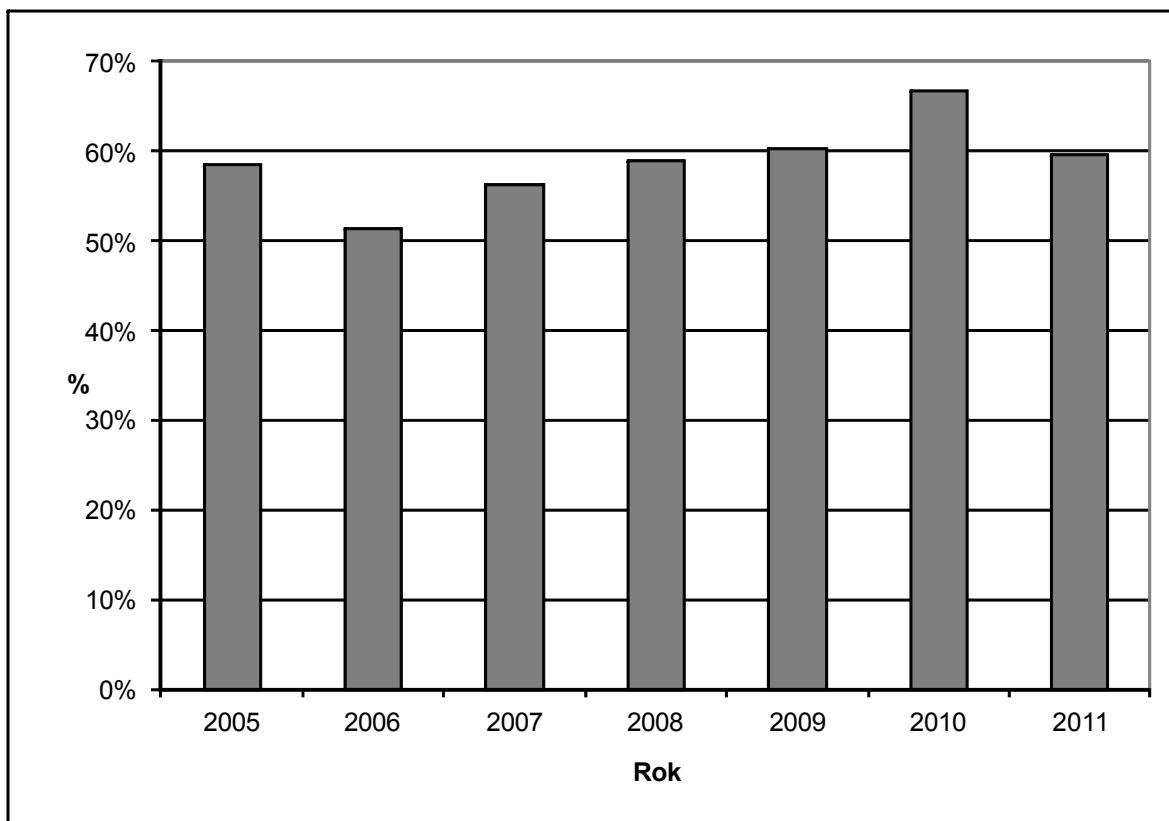
Medzispotreba je relevantným ukazovateľom intenzity v lesnom hospodárstve. Za referenčné obdobie jej ročná hodnota v bežných cenách vo väčšine osciluje od 340 mil. € do 455 mil. € podľa metodiky integrovaných environmentálnych a ekonomických účtov pre LH (obrázok 11). Podiel medzispotreby na konečnej produkcii LH v bežných cenách dosahuje 51 až 65 % (obrázok 13).

Obrázok 11 - Vývoj hodnoty medzispotreby v rokoch 2005 až 2011 (v bežných cenách)

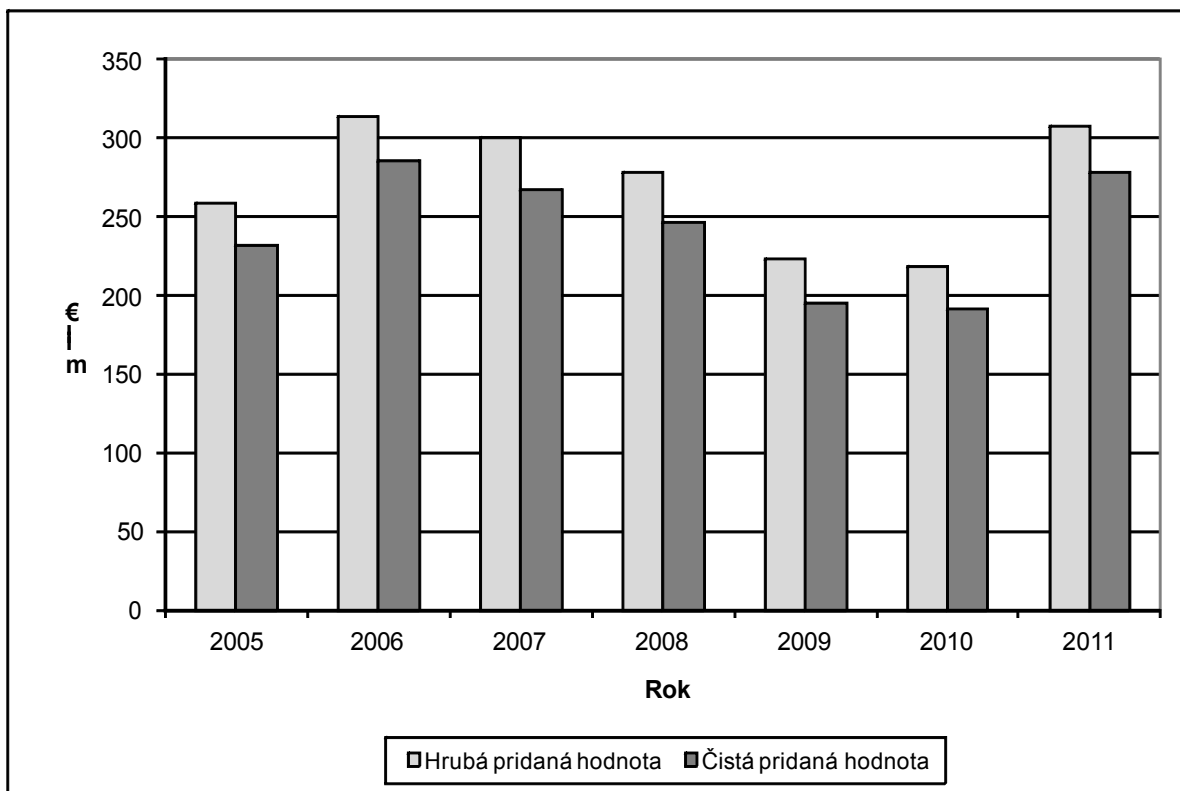

Obrázok 12 - Vývoj hodnoty medzispotreby v rokoch 2005 až 2011 (v stálych cenách roku 1995)

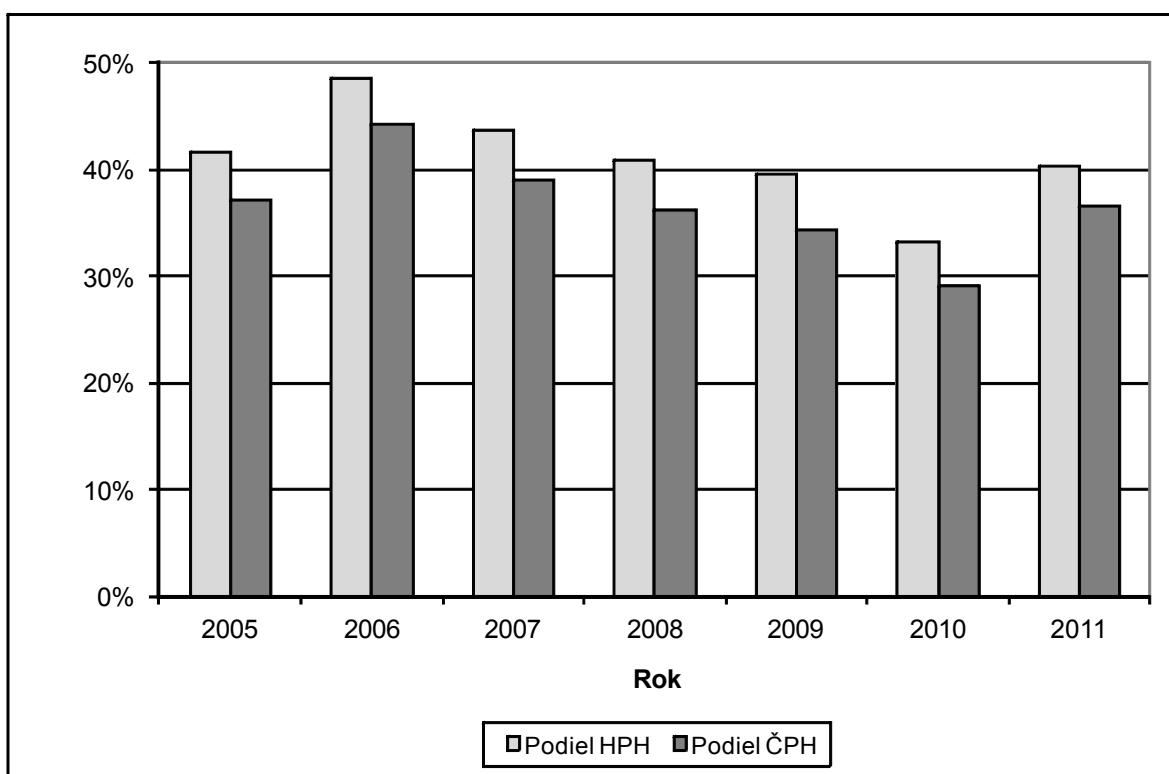

Obrázok 13 - Vývoj podielu medzispotreby na konečnej produkcii LH (2005 až 2011)

Pridaná hodnota je základným ukazovateľom na vyjadrenie výkonnosti lesného hospodárstva v rámci celého národného hospodárstva. Hrubá pridaná hodnota je znížená hodnota konečnej produkcie lesného hospodárstva o medzispotrebu. Hrubá pridaná hodnota v bežných cenách za referenčné obdobie má rozkolísaný trend. Kým jej hodnota bola v rokoch 2005 - 2008 260 až 310 mil. €, v rokoch 2009 a 2010 klesla na úroveň 220 mil. €. V roku 2011 vzrástla o 41,3 % na 308,3 mil. € (obrázok 14). Podobný trend zaznamenáva aj čistá pridaná hodnota. Čistá pridaná hodnota predstavuje hrubú pridanú hodnotu očistenú od spotreby fixného kapitálu. Podiel hrubej a čistej pridanej hodnoty na celkovej produkcii má mierne klesajúci trend (obrázok 15).

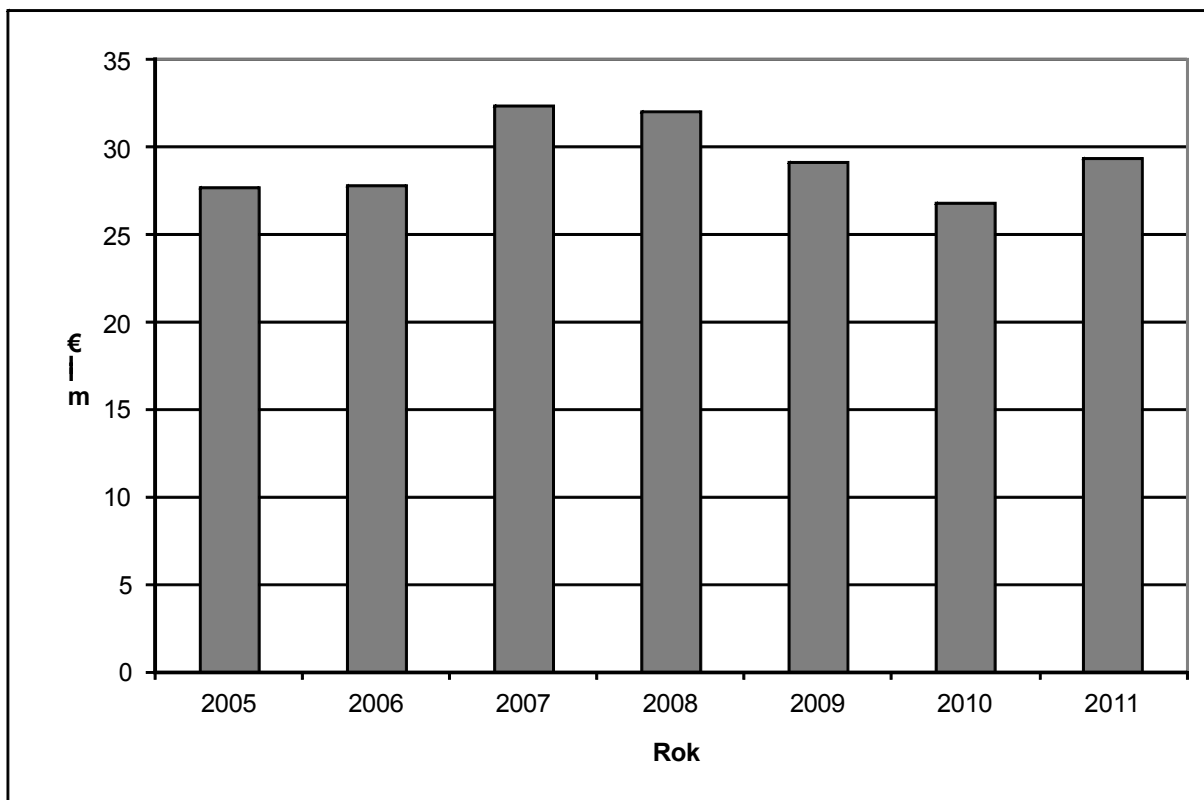
Obrázok 14 - Vývoj hodnoty hrubej a čistej pridanej hodnoty za roky 2005 až 2011 (v bežných cenách)

Obrázok 15 - Vývoj podielu hrubej a čistej pridanej hodnoty za roky 2005 až 2011

Ďalším ukazovateľom účtu produkcie je spotreba fixného materiálu, ktorá sa spotrebuje prostredníctvom investičného majetku v procese výroby. Táto v odvetví LH v bežných cenách

ročne osciluje okolo hodnoty 27 až 32 mil. € a v roku 2011 dosiahla úroveň 29,4 mil. € (obrázok 16). V stálych cenách tento ukazovateľ vykazuje vyrovnanjší trend.

Obrázok 16- Vývoj hodnoty spotreby fixného kapitálu za roky 2005 až 2011

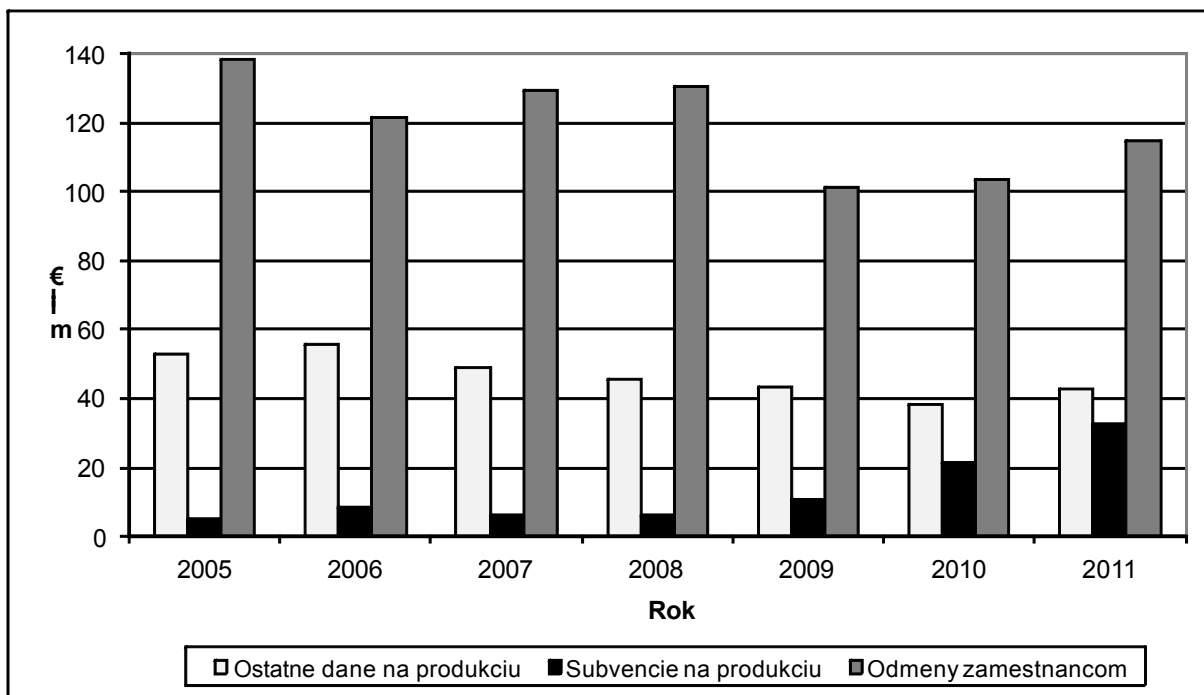
Ukazovatele účtu produkcie vyjadrené v bežných cenách za jednotlivé roky referenčného obdobia sa uvádzajú v tabuľke 13 a v stálych cenách roka 1995 v tabuľke 14.

4.2.2 Účet tvorby dôchodkov

V rámci účtu tvorby dôchodkov sú zaznamenané transakcie, ktoré:

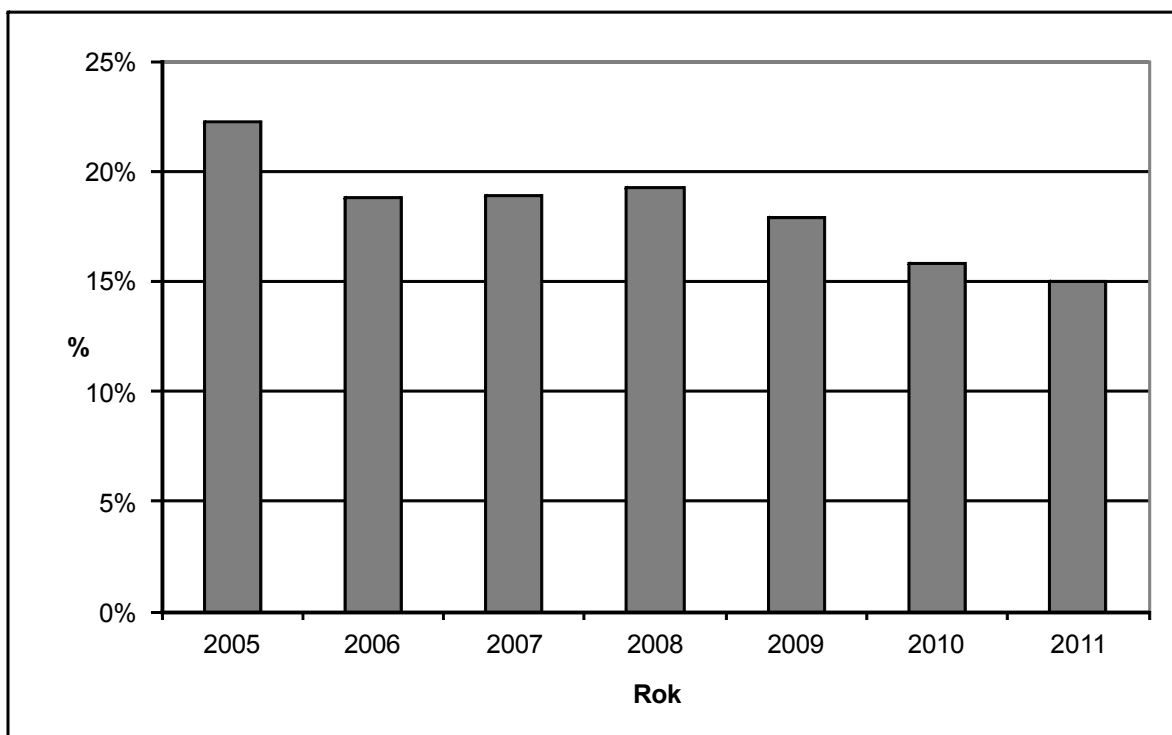
- distribuujú pridanú hodnotu generovanú produkciou medzi výrobný faktor práce, výrobný faktor kapitál a vládu (prostredníctvom daní a subvencií)
- zahŕňajú redistribúciu príjmov a bohatstva.

Účtovné saldo z využívania výrobných investícií sa nazýva čistý dôchodok zo samostatnej činnosti. Do účtu dôchodkov vstupujú dane z produkcie ako odpočítateľné položky a štátne subvencie na produkciu ako pripočítateľné položky. Rozhodujúci podiel na čistom dôchodku majú ukazovatele čistej pridanej hodnoty a odmeny zamestnancom.

Obrázok 17 - Vývoj položiek účtu tvorby dôchodkov za roky 2005 až 2011 (v bežných cenách)

Odmeny zamestnancom predstavujú všetky platby, ktoré sú poskytované zamestnávateľom formou odmeny za vykonanú prácu v priebehu účtovného obdobia. K týmto platbám a výkonom patria hrubé mzdy a platy a sociálne príspevky zamestnávateľa. Odmeny zamestnancom v bežných cenách dosiahli v roku 2011 hodnotu 114,6 mil. € a oproti minulému roku vzrástli o 10,5 %, najmä v dôsledku zvýšenia priemernej mesačnej mzdy v odvetví LH. V stálych cenách za celé obdobie ich priebeh vyjadruje index poklesu 0,65. Vývoj podielu odmien zamestnancov na celkovej produkcii je znázornený na obrázku 18.

Obrázok 18 - Vývoj podielu odmien zamestnancov na konečnej produkcii LH v rokoch 2005 až 2011

Ostatné dane z produkcie sú zákonom nariadené platby súvisiace s produkciou a dovozom statkov a služieb, zamestnávaním pracovníkov, vlastníctvom alebo užívaním pôdy, nehnuteľností a ostatného majetku používaného v rámci produkčného procesu. Tieto dane sa rozdeľujú na:

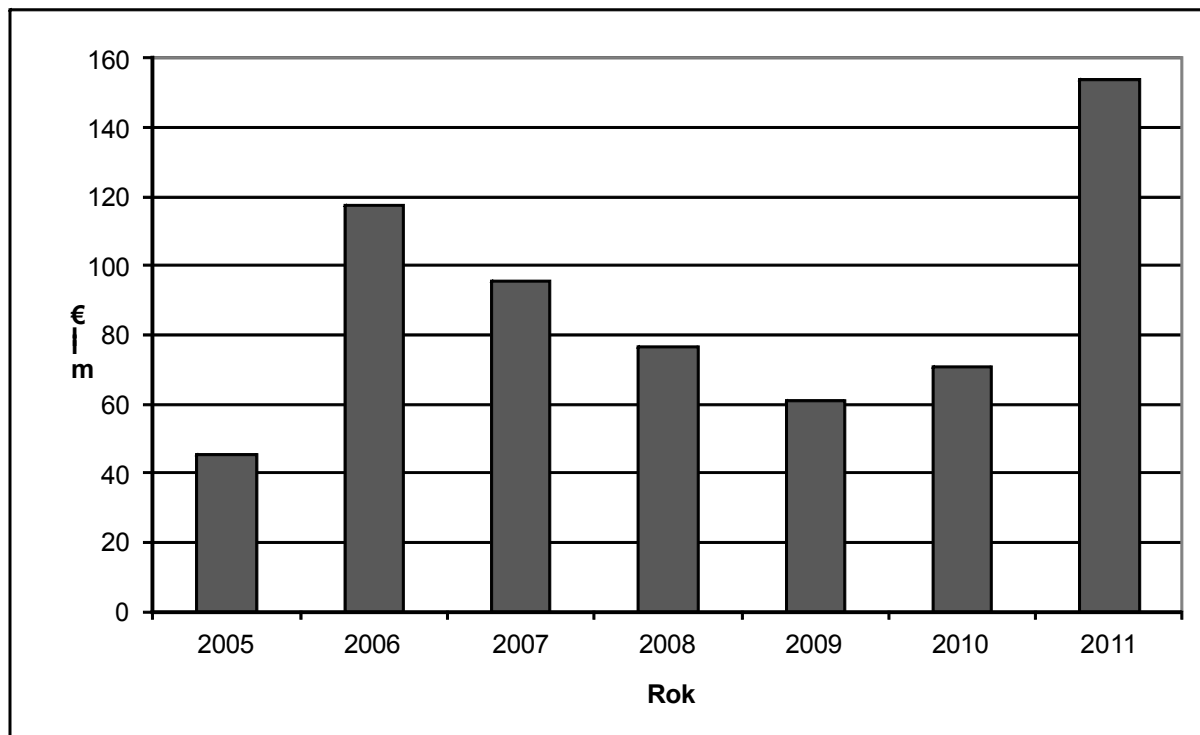
- dane na produkty:
 - DPH,
 - Dane a poplatky za dovoz statkov a služieb,
 - Ostatné dane na produkty,
- ostatné dane z produkcie.

Ostatné dane z produkcie dosiahli v LH SR v bežných cenách v rokoch 2005 až 2011 dosiahli hodnotu cca 38 - 53 mil. €. V bežných cenách dosiahli tieto dane z produkcie v roku 2011 hodnotu 43 mil. €.

Ostatné subvencie na produkciu reprezentujú zdroje na obhospodarovanie lesov a môžu sa definovať ako platby štátu užívateľom a obhospodarovateľom lesa. V rámci tejto položky sú zahrnuté všetky platby, ktoré nie sú poskytované na jednotku produkcie. V roku 2011 dosiahli v bežných cenách hodnotu 32,9 mil. € a v stálych cenách roku 1995 len hodnotu 13,9 mil. €.

Čistý dôchodok zo samostatnej činnosti je ukazovateľom výnosu z pôdy, kapitálu a neodmenenej práce majiteľovi lesného podniku a jeho rodinných príslušníkov. Čistý dôchodok za samostatnej činnosti predstavuje čistú pridanú hodnotu zníženú o odmeny zamestnancom a ostatné dane a poplatky a zvýšenú o štátne subvencie na produkciu. Čistý dôchodok zo samostatnej činnosti v bežných cenách dosiahol v roku 2011 hodnotu 154,2 mil. € (obrázok 19).

Hodnoty jednotlivých ukazovateľov účtu tvorby dôchodkov za sledované obdobie v bežných cenách sú uvedené v tabuľke 13 a v stálych cenách v tabuľke 14.

Obrázok 19 - Vývoj hodnoty čistého dôchodku za roky 2005 až 2011 (v bežných cenách)

4.2.3 Účet podnikového zisku

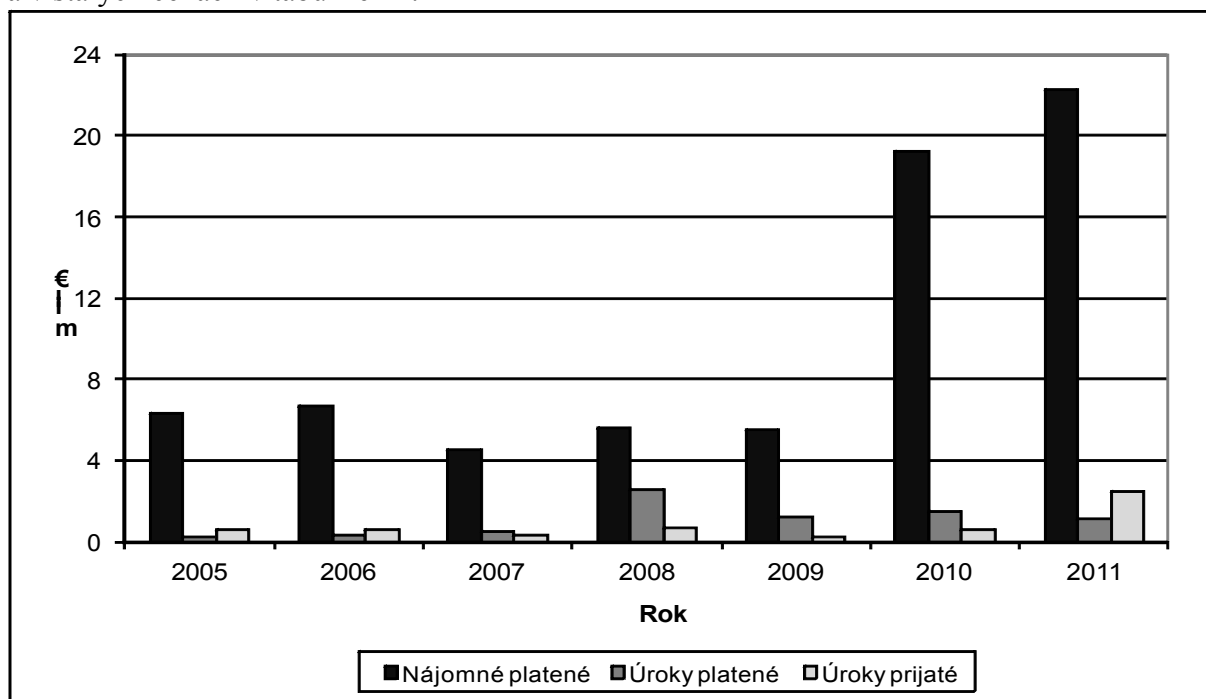
Účet podnikového zisku predstavuje príjem, ktorý dosiahol vlastník finančných aktív, alebo hmotného neprodukčného majetku za poskytnutie týchto aktív inej hospodárskej jednotke. Podnikový zisk sa stanoví tak, že sa k čistému dôchodku zo samostatnej činnosti pripočítajú prijaté úroky a odpočítajú platené úroky a platené nájomné.

Pri posudzovaní úroku je dôležité upozorniť na to, že ide hlavne o platby za požičaný cudzí finančný kapitál. Úroky za vlastný kapitál (nie finančný) sa do národohospodárskeho účtovníctva nezahŕňajú. Do účtu vchádzajú úroky podľa časového ohraničenia, teda sa môžu od skutočne platených a prijatých úrokov odlišovať. Ukazovateľ prijatých úrokov tvoria úroky krátkodobých úložiek finančných prostriedkov a úroky splácaných pohľadávok po lehote splatnosti. Prijaté úroky sa v LH v jednotlivých rokoch sledovaného obdobia pohybovali v rozpätí 0,2 – 2,5 mil. € v bežných cenách a od 0,1 do 1,1 mil. € v stálych cenách. Úroky platené sú v rozsahu 0,3 až 1,5 mil. € v bežných cenách s výnimkou roka 2008, kde dosiahli hodnotu 2,6 mil. €.

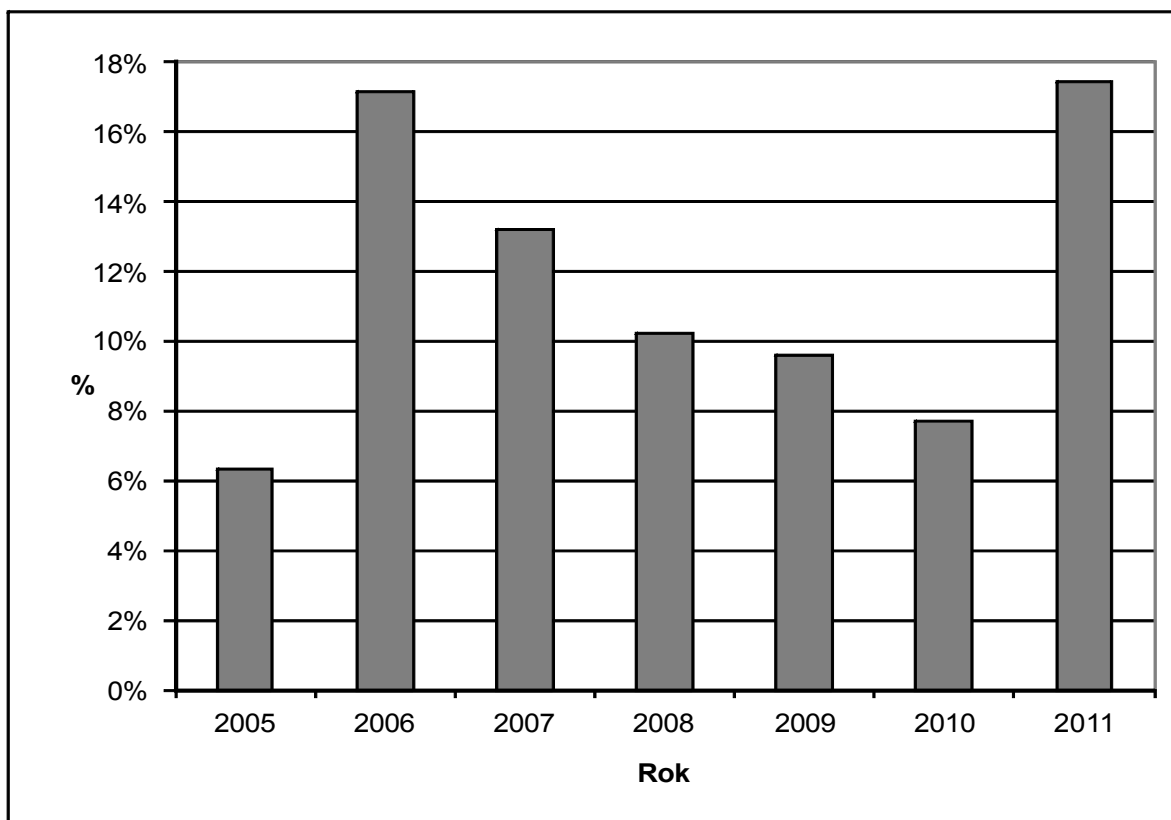
Pri posudzovaní plateného a prijatého nájomného je dôležité rozlišovanie nájomného za pôdu, vodu, nerastné suroviny a budovy. Prijaté nájomné býva účtované v účte produkcie ako poskytovanie služieb a preto sa podľa metodiky Eurostatu nezahŕňa do účtu podnikového zisku. Prijaté nájomné tvoria čiastky z prenájmu pozemkov, budov, zariadení a strojov, ale aj príjmy z prenájmu poľovných revírov štátnych a neštátnych vlastníkov lesov. Nájomné platené dosiahlo v roku 2011 hodnotu 22,3 mil. € (obrázok 20). Jeho výška stúpla najmä v dôsledku spresnenia metodiky zisťovania v neštátnom sektore.

Účet zisku z podnikania slúži na stanovenie príjmu, ktorý zodpovedá v podnikovom účtovníctve bežne používanému výpočtu hrubého zisku pred rozdelením a zdanením príjmov. Čistý zisk z podnikania v bežných cenách v jednotlivých rokoch výrazne kolíše. Najvyššiu hodnotu dosiahol v roku 2011 a to hodnotu 133,3 mil. €, najmä v dôsledku vyššieho priemerného speňaženia drevnej hmoty. Tento trend kopíruje aj vývoj podielu čistého zisku z podnikania na konečnej produkcii LH za jednotlivé roky (obrázok 21).

Jednotlivé ukazovatele účtu podnikového zisku v bežných cenách sú uvedené v tabuľke 13 a v stálych cenách v tabuľke 14.

Obrázok 20 - Vývoj položiek účtu podnikového zisku za roky 2005 až 2011 (v bežných cenách)

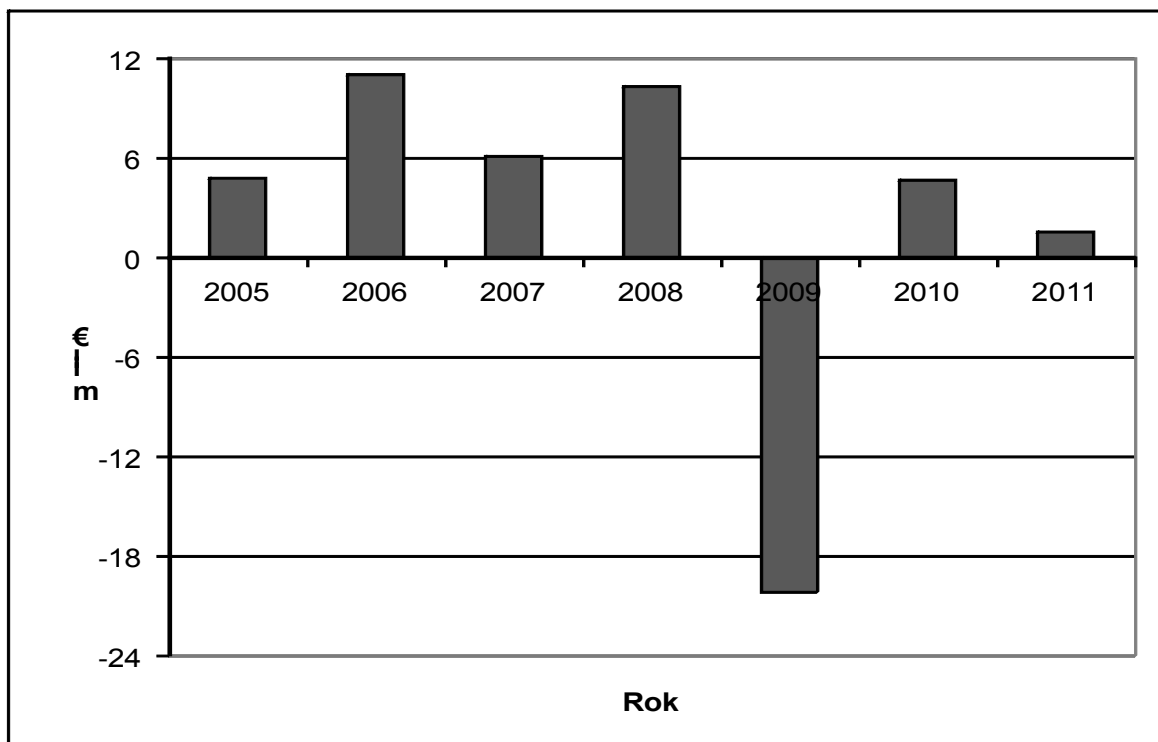
Obrázok 21 - Vývoj podielu čistého zisku z podnikania na konečnej produkcii LH za roky 2005-2011

4.2.4 Kapitálové účty

Kapitálové účty popisujú zmeny vyplývajúce z investičnej aktivity, zmien zásob a precenenia investičného majetku. Zobrazujú buď požíčovanie si alebo požíčovanie iným.

Hrubé investície predstavujú sumu hrubej tvorby fixného kapitálu zo zalesňovania a hrubej tvorby fixného kapitálu v nelesníckej produkcii (investície do strojov a zariadení, investície do dopravných prostriedkov a ostatné investície). Čisté investície alebo čistá tvorba fixného kapitálu predstavuje hrubé investície očistené o spotrebu investičných aktív a vyjadruje zlepšenie alebo zhoršenie stavu investičného majetku.

Hrubé investície oscilovali v rokoch 2005 až 2008 okolo hodnoty 32 až 42 mil. €. Nárast za celé sledované obdobie predstavuje 30,2 %. V roku 2009 klesli na hodnotu 9 mil. €, tzn. o -79 %. V roku 2011 sa vrátili na úroveň 31 mil. €. Vyšší čistý zisk z podnikania, ako aj možnosti získania podpory z Európskych fondov podporili vyššiu investičnú aktivitu lesných podnikov v rokoch 2005 – 2008 a rokoch 2010-2011. Z toho vyplýva, že čisté investície dosiahli v týchto rokoch kladnú hodnotu, čo znamená reálny nárast investičného majetku. V roku 2009 realizovali lesné podniky iba nevyhnutné investície a najmä spolufinancovali investície, ktoré boli podporené z eurofondov, preto aj čisté investície boli záporne (-20,1 mil. €), tzn. že výška odpisov bola výrazne vyššia ako výška investícií (obrázok 22).

Obrázok 22 – Vývoj hodnoty čistých investícií v rokoch 2005 – 2011

Kapitálové transfery reprezentujú zdroje financovania investičného majetku. Rozdeľujú sa na investičné transfery a ostatné kapitálové transfery. Za sledované referenčné obdobie rokov 2005 až 2011 výrazne kolísali v jednotlivých rokoch. V stálych cenách roku 1995 dosiahli v roku 2011 hodnotu 8,1 mil. €. Jednotlivé položky kapitálového účtu sú zobrazené v tabuľke 13 a v tabuľke 14.

Tabuľka 13 - Vývoj ukazovateľov rozšíreného ekonomického účtu pre lesy v bežných cenách (mil. €)

Ukazovateľ	Rozšírené ekonomické účty pre LH (IEEAF)				
	2005	2007	2009	2010	2011
Účet produkcie					
Hodnota lesných produktov	551.3	599.2	508.9	591.9	673.4
- drevo na pni	167.3	182.3	184.9	197.3	215.3
- piliarska guľatina	275.1	293.2	210.0	270.8	314.2
- palivové drevo	5.2	7.4	11.5	10.3	11.8
- vlákňinové drevo	96.6	104.2	92.5	98.4	109.2
- tenčina				1.8	2.3
- ostatné lesné produkty	7.0	12.1	10.0	15.1	20.6
Druhotné nelesnícke činnosti	72.6	87.8	56.0	64.1	90.2
Hodnota produkcie odvetvia LH	623.9	687.0	564.9	656.0	763.6
Hodnota medzispotreby	364.5	387.0	341.2	437.8	455.3
- z toho drevo na pni	154.4	137.1	151.2	163.9	169.5
Hrubá pridaná hodnota	259.4	300.0	223.8	218.2	308.3
- spotreba fixného kapitálu	27.7	32.4	29.1	26.8	29.4
Čistá pridaná hodnota	231.7	267.6	194.6	191.4	278.9
Účet tvorby dôchodkov					
Ostatne dane na produkciu	52.7	49.1	43.6	38.3	43.0
Subvencie na produkciu	5.1	6.5	11.0	21.2	32.9
Odmeny zamestnancom	138.6	129.5	101.3	103.7	114.6
Čistý dôchodok	45.5	95.5	60.7	70.6	154.2
Účet podnikového zisku					
Nájomné platené	6.3	4.5	5.5	19.2	22.3
Úroky platené	0.3	0.5	1.2	1.5	1.1
Úroky prijaté	0.6	0.3	0.2	0.6	2.5
Čistý zisk z podnikania	39.5	90.8	54.1	50.5	133.3
Kapitálové účty					
Hrubé investície	32.6	38.5	9.0	31.5	31.0
Zariadenie a budovy	30.9	31.0	8.0	30.3	31.0
Ostatné investície	1.6	7.6	1.0	1.2	0.9
Čisté investície	4.9	6.1	-20.1	4.7	1.6
Zmeny zásob	11.5	48.4	29.8	32.3	51.3
- z toho nedokončené výrobky	12.9	45.2	33.8	33.4	45.8
Kapitálové transfery	3.5	8.4	3.0	18.9	19.0
Počet zamestnancov	13.4	11.9	9.9	9.3	8.7

Prameň: Súhrnné informácie o stave lesov SR (SLHP), PIL 2005, PIL 2006, PIL 2007, PIL 2008, PIL 2009, PIL 2010, PIL 2011, Súvaha Uč POD 3-02, Výsledovka POD 2-01, Les V 4-01, Zelená správa 2006-2011.

Poznámka: Na prepočet bol použitý konverzný kurz 30,126 Sk/€

Tabuľka 14 - Vývoj ukazovateľov rozšíreného ekonomického účtu pre lesy v stálych cenách roku 1995* (mil. €)

Ukazovateľ	Rozšírené ekonomické účty pre LH (IEEAF)				
	2005	2007	2009	2010	2011
Účet produkcie					
Hodnota lesných produktov	279.8	283.2	226.3	260.5	285.3
- drevo na pni	84.9	86.2	82.2	86.8	91.2
- piliarska guľatina	139.6	138.6	93.4	119.2	133.1
- palivové drevo	2.6	3.5	5.1	4.5	5.0
- vlákninové drevo	49.0	49.2	41.1	43.3	46.3
- tenčina				0.8	1.0
- ostatné lesné produkty	3.6	5.7	4.4	6.6	8.7
Druhotné nelesnícke činnosti	36.9	41.5	24.9	28.2	38.2
Hodnota produkcie odvetvia LH	316.7	324.7	251.2	288.7	323.6
Hodnota medzispotreby	185.0	182.9	151.7	192.7	192.9
- z toho drevo na pni	78.4	64.8	67.2	72.1	71.8
Hrubá pridaná hodnota	131.7	141.8	99.5	96.0	130.6
- spotreba fixného kapitálu	14.1	15.3	12.9	11.8	12.5
Čistá pridaná hodnota	117.6	126.5	86.5	84.2	118.2
Účet tvorby dôchodkov					
- ostatne dane na produkciu	26.8	23.2	19.4	16.9	18.2
- subvencie na produkciu	2.6	3.1	4.9	9.3	13.9
- odmeny zamestnancom	70.3	61.2	45.0	45.6	48.6
Čistý dôchodok	23.1	45.1	27.0	31.1	65.3
Účet podnikového zisku					
- nájomné platené	3.2	2.1	2.4	8.5	9.4
- úroky platené	0.1	0.3	0.5	0.7	0.5
- úroky prijaté	0.3	0.2	0.1	0.3	1.1
Čistý zisk z podnikania	20.0	42.9	24.1	22.2	56.5
Kapitálové účty					
Hrubé investície	16.5	18.2	4.0	13.9	13.1
Zariadenie a budovy	15.7	14.6	3.6	13.3	13.1
Ostatné investície	0.8	3.6	0.4	0.5	0.4
Čisté investície	2.5	2.9	-8.9	2.1	0.7
Zmeny zásob	5.8	22.9	13.3	14.2	21.7
- z toho nedokončené výrobky	6.6	21.4	15.0	14.7	19.4
Kapitálové transfery	1.8	4.0	1.3	8.3	8.1
Počet zamestnancov	13.4	11.9	9.9	9.3	8.7

Prameň: Súhrnné informácie o stave lesov SR (SLHP), PIL 2005, PIL 2006, PIL 2007, PIL 2008, PIL 2009, PIL 2010, Súvaha Úč POD 3-02, Výsledovka POD 2-01, Les V 4-01, Zelená správa 2006-2011.

*) deflátor; r.2005 = 1,970, r.2006 = 2,059, r.2007 = 2,116, r.2008 = 2,214, r.2009 = 2,249, r.2010 = 2,272, r.2011 = 2,36

Poznámka: Na prepočet bol použitý konverzný kurz 30,126 Sk/€.

5. BILANCIA SPOTREBY A PRODUKCIE DREVNEJ HMOTY A VÝROBKOV Z DREVA

Bilancia spotreby a produkcie drevnej hmoty zobrazuje jej pohyb v rámci spracovania v jednotlivých odvetviach a takisto aj produkciu výrobkov z dreva jednotlivých odvetví. Zobrazené sú aj dodatočné zdroje drevnej hmoty a papiera z recyklácie. Do celkovej bilancie je započítaný aj export a import drevnej hmoty a výrobkov z dreva.

5.1 Fyzická bilancia spotreby a produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva

5.1.1 Fyzická bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva

Účty fyzickej bilancie spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva sú štandardnou tabuľkou spotreby v rámci národného účtovníctva vo fyzických jednotkách. Pre daný produkt by sa celková bilancia spotreby mala rovnať celkovej bilancii produkcie ako je zaznamenaná v tabuľke produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva.

Spotreba piliarskej guľatiny bola v rokoch 2005-2006 na úrovni 3 600 - 4 000 tis. m³, mierne narástla na cca 4 300 tis. m³ v roku 2007 a dosiahla svoje maximum v roku 2008 na úrovni 4 388 tis. m³. Aj keď sa svetová finančná a hospodárska kríza začala prejavovať na Slovensku v druhej polovici roku 2008, spotrebu piliarskej guľatiny to neovplyvnilo pre dlhodobé zmluvy o dodávkach dreva. Kríza sa prejavila na spotrebe piliarskej guľatiny až v roku 2009 poklesom spotreby na cca 3 700 tis. m³ a výraznejšie sa prejavila v poklese cien piliarskej guľatiny o cca 30 %. V rokoch 2010 a 2011 jej cena opäť vzrástla na predkrízovú úroveň. Celulózo-papierenský priemysel stabilne spotrebuje 2 000 – 2 400 tis. m³ vlákninových sortimentov surového dreva a zvyšok 300-900 tis. m³ spotrebováva výroba veľkoplošných materiálov, predovšetkým výroba drevotrieskových dosiek. Spotreba palivového dreva má narastajúcu tendenciu od 178 tis. m³ v roku 2005 na 630 tis. m³ v roku 2011. Príčinou sú rast cien ostatných energetických médií ako aj vplyv svetovej hospodárskej krízy.

Spotreba reziva a drevných paneloch bola v rokoch 2005-2010 na úrovni 2 300 - 3 500 tis. m³, pričom v rokoch 2005 a 2006 bola okolo 2 300 - 2 500 tis. m³ a maximum sa dosiahol v roku 2008 (3 500 tis. m³). V dôsledku nástupu svetovej finančnej a hospodárskej krízy poklesla spotreba reziva a drevených panelov v rokoch 2009 a 2010 na 2 700 tis. m³ a v roku 2011 na 2 000 tis. m³. Spotreba ostatných produktov dreva má narastajúcu tendenciu z 359 tis. m³ v roku 2006 na 766 tis. m³ v roku 2008 a až 1 200 tis. m³ v rokoch 2010 a 2011. Spotreba vlákniny postupne narastá z 606 tis. ton v roku 2005 na 700 až 750 tis. ton v rokoch 2008-2011. Spotreba papiera je vyrovnaná zhruba na úrovni 680 až 730 tis. ton. Spotreba dreveného odpadu dosiahla svoj vrchol 1 710 tis. m³ v roku 2010 a v roku 2011 klesla na 1 394 tis. m³. Odpadový papier sa na Slovensku spotrebováva na relatívne nízkej úrovni zhruba 220 - 260 tis. ton. V krízových rokoch 2008-2009 poklesla spotreba odpadového papiera na úroveň 110 - 130 tis. ton a na tejto úrovni sa udržala aj v rokoch 2010 až 2011.

Klasifikácia jednotlivých položiek: Systém integrovaných environmentálnych a ekonomických účtov používa tú istú klasifikáciu ako Lesnícka štatistika:

- Drevo na pni (tis. m³ bez kôry): CPA 02.01.5
- Piliarska guľatina (tis. m³ bez kôry): CPA 02.01.11 až 02.01.13
- Palivové drevo (tis. m³ bez kôry): CPA 02.01.14
- Vlákninové drevo (tis. m³ bez kôry): CPA zvyšok skupín 02.01.11 až 02.01.13 a 02.01.15
- Rezivo a panely z dreva (tis. m³ bez kôry): CPA 20.1 a 20.2 (okrem 20.10.4)
- Ostatné produkty z dreva (tis. m³ bez kôry): CPA 20.3, 20.4 a 20.51
- Vláknina (tis. ton): CPA 21.11
- Papier (tis. ton): CPA 21.12 (okrem 21.12.6)
- Drevený odpad ako produkt (tis. ton): CPA 20.10.4
- Odpadový papier ako produkt (tis. ton): CPA 21.12.6

Tabuľka 15 – Fyzická bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v roku 2011 (tis. m³ resp. tis. ton)

Ukazovateľ	Medzispotreba podľa odvetví						Spolu	Konečná spotreba	Tvorba kapitálu	Export	Celkom
	Lesné hospodárstvo	Výroba produktov z dreva	Výroba vlákniny	Výroba papiera	Tlač	hospodárstvoRecykliacia a odpadové					
Bežný prírastok	9 467						9 467		1 894		11 361
Piliarska guľatina		3 524					3 524			1 853	5 377
Palivové drevo						630	630	-		151	781
Vlákninové drevo			3 390				3 390			680	4 070
Rezivo a panely z dreva		2 039				-	2 039	-	-	1 469	3 508
Ostatné produkty z dreva		1 223				-	1 223	-	-	78	1 301
Vláknina				753			753			174	927
Papier					-	737	737	-		499	1 236
Drevný odpad ako produkt		1 045	349				1 394			121	1 515
Odpadový papier ako produkt			103		-		103			162	265

Prameň: Štvrťročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistika SR, Zelená správa 2011

Tabuľka 16 – Fyzická bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011 (tis. m³ resp. tis. ton)

Ukazovateľ	2005		2007		2009		2010		2011	
	spotrebaMedzi-	Celkom	spotrebaMedzi-	Celkom	spotrebaMedzi-	Celkom	spotrebaMedzi-	Celkom	spotrebaMedzi-	Celkom
Bežný prírastok	10 689	11 584	8 772	11 665	9 248	11 866	9 860	11 953	9 467	11 361
Piliarska guľatina	3 621	5 436	4 325	4 991	3 667	4 970	4 074	5 690	3 524	5 377
Palivové drevo	178	302	352	428	498	645	448	578	630	781
Vlákninové drevo	2 588	3 672	2 334	3 125	2 806	4 038	3 163	3 981	3 390	4 070
Rezivo a panely z dreva	2 492	3 583	2 838	4 529	2 745	3 627	2 694	4 045	2 039	3 508
Ostatné produkty z dreva	521	536	717	740	614	705	1 232	1 422	1 223	1 301
Vláknina	606	711	685	807	708	845	674	836	753	927
Papier	511	1 220	551	1 336	513	1 293	684	1 215	737	1 236
Drevný odpad ako produkt	654	791	1 155	1 298	672	825	1 710	1 770	1 394	1 515
Odpadový papier ako produkt	222	272	262	293	112	197	109	233	103	265

Prameň: Štvrťročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistika SR, Zelená správa 2006 – 2011

5.1.2 Fyzická bilancia produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva

Účty fyzickej bilancie produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva sú štandardnou tabuľkou produkcie v rámci národného účtovníctva, ale vo fyzických jednotkách. Popisujú produkciu produktov z dreva podľa jednotlivých odvetví a v rámci dovozu. Pre daný produkt sa celková bilancia produkcie rovná celkovej bilancii spotreby daného produktu.

Produkcija piliarskej guľatiny bola na úrovni 4 900 - 5 400 tis m³ v rokoch 2005-2006 a vrchol dosiahla v roku 2008 na úrovni 5 466 tis. m³. V roku 2009 produkcia piliarskej guľatiny mierne klesla na 4 781 tis. m³ a následne v rokoch 2010 a 2011 vzrástla na 5 300 až 5 600 tis. m³. Výroba vlákniového dreva je ovplyvňovaná v dôsledku výskytu náhodných ťažieb a odbytových možností na domácich a zahraničných trhoch. V roku 2005 bola produkcia vlákniového dreva vo výške 3 630 tis. m³ ovplyvnená najmä rozsiahlou kalamitou v roku 2004. V rokoch 2006-2007 sa produkcia vlákniového dreva znížila na úroveň cca 2 750 tis. m³ a v rokoch 2008-2011 stúpila na úroveň 3 250 - 3 700 tis. m³. Výroba palivového dreva má rastúcu tendenciu aj keď na relatívne nízkej úrovni z 300 tis. m³ v roku 2005 na 550 - 650 tis. m³ v rokoch 2009 - 2011.

Produkcija reziva sa vyvíjala v závislosti od ťažby dreva na Slovensku a odbytových možností doma a v EÚ. Produkcia reziva a drevných paneloch bola v rokoch 2005 - 2010 vyrovnaná na úrovni 2 900 – 3 800 tis. m³, pričom v roku 2011 sa dosiahla najnižšia úroveň produkcie vo výške 2 900 tis. m³ v dôsledku hospodárskej krízy a nedostatku dreva na domácom trhu. Produkcia ostatných produktov dreva úzko súvisí s dodávkami dreva. Má narastajúcu tendenciu z 530 tis m³ v roku 2005 na 790 tis. m³ v roku 2008 a na 1 312 tis. m³ v roku 2010. V roku 2011 dosiahla úroveň 1 254 tis. m³. Produkcia vlákniiny mierne postupne stúpila z 610 tis. ton v roku 2005 na 715 tis. ton v roku 2011. Produkcia papiera je vyrovnaná počas rokov 2005 - 2009 s postupným miernym rastom na úrovni 860-920 tis. ton. V roku 2011 klesla na 748 tis. ton. Produkcia drevného odpadu dosiahla v roku 2011 hodnotu 1 515 tis m³. Produkcia odpadového papiera bola vo výške 236 tis. ton.

Tabuľka 17 – Fyzická bilancia produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva v roku 2011 (tis. m³ resp. tis. ton)

Ukazovateľ	Produkcia podľa odvetví							Spolu	Import	Celkom
	Lesné hospodárstvo	Produkcija výrobkov z dreva	Produkcia vlákniiny	Produkcia papiera	Tlač	Recyklácia	Ostatné			
Bežný prírastok	11 361							11 361		11 361
Piliarska guľatina	5 316						–	5 316	61	5 377
Palivové drevo	643						–	643	138	781
Vlákniové drevo	3 254						–	3 254	816	4 070
Rezivo a panely z dreva		2 887						2 887	621	3 508
Ostatné produkty z dreva		1 254						1 254	47	1 301
Vlákniina			715					715	212	927
Papier				748				748	488	1 236
Drewný odpad ako produkt		1 515					–	1 515	0	1 515
Odpadový papier ako produkt				–	–	236	–	236	29	265

Prameň: Štvrťročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistka SR, Zelená správa 2011

Tabuľka 18 – Fyzická bilancia produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011 (tis. m³ resp. tis. ton)

Ukazovateľ	2005		2007		2009		2010		2011	
	Produkcia	Celkom	Produkcia	Celkom	Produkcia	Celkom	Produkcia	Celkom	Produkcia	Celkom
Bežný prírastok	11 584	11 584	11 665	11 665	11 866	11 866	11 953	11 953	11 361	11 361
Piliarska guľatina	5 376	5 436	4 902	4 991	4 781	4 970	5 620	5 690	5 316	5 377
Palivové drevo	297	302	416	428	586	645	510	578	643	781
Vlákninové drevo	3 629	3 672	2 813	3 125	3 721	4 038	3 469	3 981	3 254	4 070
Rezivo a panely z dreva	3 227	3 583	3 625	4 529	3 117	3 627	3 264	4 045	2 887	3 508
Ostatné produkty z dreva	531	536	707	740	700	705	1 312	1 422	1 254	1 301
Vláknina	609	711	664	807	689	845	637	836	715	927
Papier	858	1 220	915	1 336	921	1 293	780	1 215	748	1 236
Drevný odpad ako produkt	715	791	1 240	1 298	809	825	1 770	1 770	1 515	1 515
Odpadový papier ako produkt	211	272	257	293	168	197	204	233	236	265

Prameň: Štvrťročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistika SR, Zelená správa 2006 – 2011

Export a import piliarskej guľatiny úzko súvisí s jej produkciou. Relatívne vysoký export piliarskej guľatiny v roku 2005 je spojený s vetrovou kalamitou v roku 2004. Najnižší export piliarskej guľatiny bol v rokoch 2006 - 2007 na úrovni 500 - 670 tis. m³ a súvisel so zvýšeným dopytom domáceho drevospracujúceho priemyslu. Zvýšený export v rokoch 2008 a 2009 na úrovni 1 110 tis. m³ respektíve 1 307 tis. m³ je dôsledkom ekonomickej krízy, kedy pri naplnení domácich kapacít drevospracujúceho priemyslu a poklese cien dreva, sa snažili majitelia a obhospodarovatelia lesa dosiahnuť kladný hospodársky výsledok zvýšeným vývozom piliarskej guľatiny. V rokoch 2010 a 2011 export vzrástol na 1 616 tis. m³, resp. 1 853 tis. m³ v dôsledku nevýhodných zmlúv Lesov SR, š.p. Import piliarskej guľatiny je na relatívne nízkej úrovni do 200 tis. m³ s výnimkou roku 2006, kedy bol 350 tis. m³. Najmenej sa doviezlo piliarskej guľatiny v roku 2008 a to 32 tis. m³ ako dôsledok vplyvu finančnej a hospodárskej krízy. Export palivového dreva je dosť nevyvážený (15-150 tis. m³ ročne). Priebeh exportu palivového dreva je podobný exportu piliarskej guľatiny. Relatívne vysoký export paliva roku 2005 je spojený s vetrovou kalamitou v roku 2004 a dosiahol cca 125 tis. m³. Import palivového dreva je zanedbateľný a dosahuje úroveň 5 - 70 tis. m³. Export vlákninového dreva mal rastúcu tendenciu z 1 084 tis. m³ v roku 2005 na 1 232 tis. m³ v roku 2009. V rokoch 2010 a 2011 klesol na 818 tis. m³, resp. 680 tis. m³. Prevažuje vývoz ihličnatého vlákninového dreva. Dovoz vlákninového dreva má podobne rastovú tendenciu ako vývoz avšak v menších množstvách. Prevažuje dovoz listnatého vlákninového dreva. V roku 2011 dovoz vlákninového dreva dosiahol úroveň 816 tis. m³ (tabuľka 22).

Export reziva a panelov z dreva má ťažisko v ihličnatom rezive a v drevotrieskových doskách. Export tejto komodity narástol z 1 100 tis.m³ v roku 2005 na 1 700 tis. m³ v roku 2007. V rokoch 2008 až 2011 sa export v dôsledku krízy znížil na úroveň 1 100 až 1 500 tis. m³. Import reziva a panelov z dreva má ťažisko najmä v importe drevotrieskových dosiek. Import rástol z 350 tis.m³ v roku 2005 na 904 tis.m³ v roku 2007. V roku 2010 klesol na 781 tis. m³ a v roku 2011 na 621 tis. m³. Export ostatných produktov z dreva (15 - 216 tis. m³) a import (5 - 33 tis.m³) sú dosť rozkolísané pri relatívne nízkom objeme, s výnimkou roku 2010, kedy výrazne vzrástli. Export vlákniny je relatívne vyrovnaný na úrovni 100 - 160 tis. ton ročne. Podobne je na tom aj import vlákniny, ktorá sa realizuje na úrovni 100 - 200 tis. ton ročne. Export papiera je takisto pomerne vyrovnaný v rozsahu 710 - 780 tis. ton ročne, okrem

rokov 2010 a 2011 kedy poklesol na úroveň 500 až 530 tis. ton. Import papiera má rovnaký priebeh ako export. Je vyrovnaný na úrovni 360 - 490 tis. ton ročne okrem roku 2008 kedy poklesol na 250 tis. ton. Export dreveného odpadu je na relatívne nízkej úrovni a predstavuje 120 - 160 tis. ton ročne, v roku 2010 klesol na 60 tis. ton. Import tejto komodity je na ešte nižšej úrovni ako export a to 20 - 80 tis. ton ročne. Zahraničný obchod s odpadovým papierom je veľmi nízky a predstavuje 30 - 160 tis. ton pri exporte a 30 - 60 tis. ton pri importe (tabuľka 22).

Tabuľka 19 – Fyzická bilancia exportu a importu drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011 (tis. m³ resp. tis. ton)

Ukazovateľ	2005		2007		2009		2010		2011	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
Bežný prírastok										
Piliarska guľatina	1 815	60	666	89	1 307	189	1 616	70	1 853	61
Palivové drevo	124	5	76	12	147	59	130	68	151	138
Vlákninové drevo	1 084	43	791	312	1 232	317	818	512	680	816
Rezivo a panely z dreva	1 091	356	1 691	904	882	510	1 351	781	1 469	621
Ostatné produkty z dreva	15	5	23	33	91	5	190	110	78	47
Vláknina	105	102	122	143	137	156	162	199	174	212
Papier	709	362	785	421	780	372	531	435	499	488
Drevený odpad ako produkt	137	76	143	58	153	16	60	0	121	0
Opadový papier ako produkt	50	61	31	36	85	29	124	29	162	29

Prameň: Štvrtročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistika SR, Zelená správa 2006 – 2011

5.2 Hodnotová bilancia spotreby a produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva

Údaje o hodnote spotreby a produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva sa za lesné hospodárstvo sa prebrali zo Súhrnných lesníckych ekonomických účtov, údaje za ostatné odvetvia z národného účtovníctva. Tabuľky hodnotovej produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva sú doplnené ešte o údaje o daniach a subvenciách na produkciu.

5.2.1 Hodnotová bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva

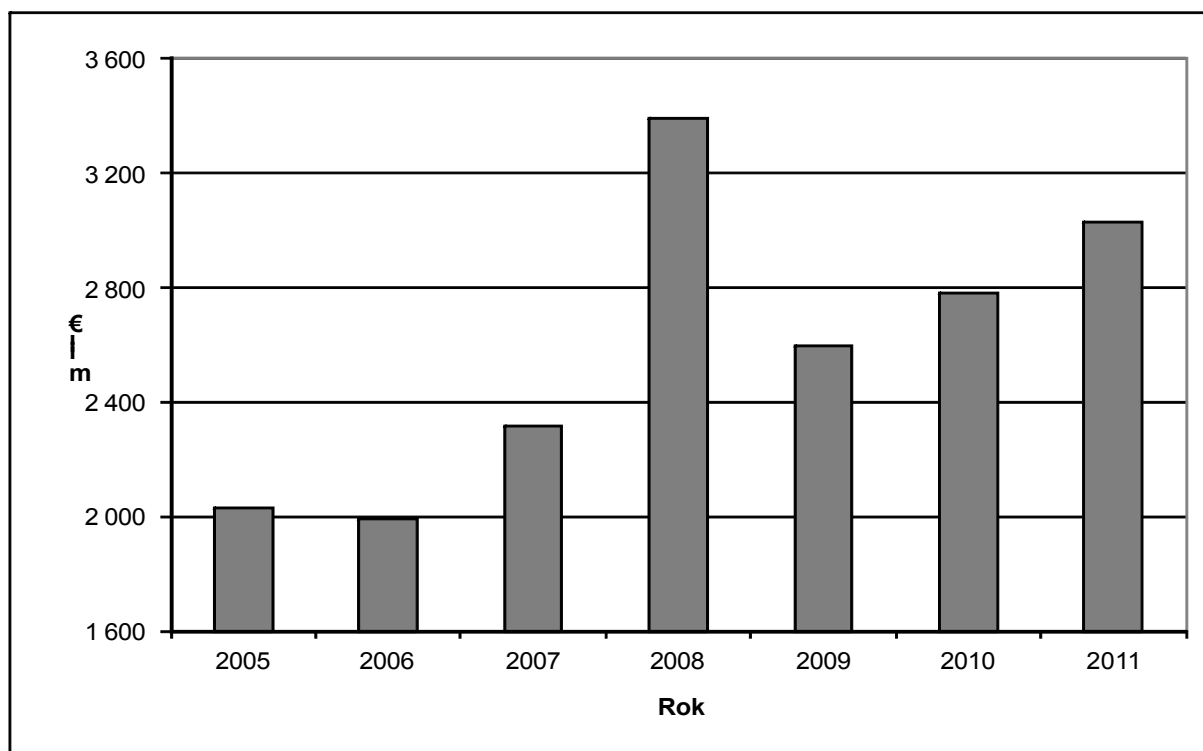
Hodnotová bilancia spotreby drevnej hmoty zaznamenáva medzispotrebu produktov podľa odvetví, ako aj finálnu spotrebu (konečná spotreba, tvorba investícií a export). Tieto účty sa zostavujú len kvôli špecifikácií s lesníctvom súvisiacich produktov podľa tabuliek spotreby národného účtovníctva. Klasifikácia jednotlivých produktov a odvetví je tá istá ako pri fyzickej bilancii spotreby a produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva, s výnimkou toho, že je pridaný riadok pre ostatné produkty. Celková hodnota spotreby drevnej hmoty po riadkoch a stĺpcoch sa rovná príslušnej celkovej hodnote za celé národné hospodárstvo. Spotreba je zaznamenaná v nákupných cenách. Celková spotreba podľa produktov musí korešpondovať s celkovou produkciou v nákupných cenách v tabuľke hodnotovej bilancie produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva.

Hodnota spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva (vrátane exportu) dosiahla v roku 2011 hodnotu 4 113 mil. € (tabuľka 23) a oproti minulému roku klesla o 5 % (obrázok 23). Najvyšší podiel má papier (27 %) a rezivo a panely z dreva (26 %). Za obdobie rokov 2005 až 2011 bola najvyššia v roku 2008 a to vo výške 4 562 mil. € (tabuľka 21).

Tabuľka 20 - Hodnotová bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v roku 2011 (mil. €)

Ukazovateľ	Medzispotreba podľa odvetví							Spolu	Konečná spotreba	Tvorba kapitálu	Export	Celkom
	Lesné hospodárstvo	Výroba produktov z dreva	Výroba vlákniny	Výroba papiera	Tlač	hospodárstvo Recyklácia a odpadové	Ostatné odvetvia					
Bežný prírastok	169.5							169.5		45.8		215.3
Piliarska guľatina		202.0						202.0			114.6	316.6
Palivové drevo							15.4	15.4	-		6.1	21.5
Vlákninové drevo			93.1					93.1			38.1	131.2
Rezivo a panely z dreva		803.3						803.3	-	-	283.6	1 086.9
Ostatné produkty z dreva		111.8						111.8	-	-	7.7	119.5
Vláknina				384.8				384.8			83.3	468.1
Papier					653.3			653.3	-		453.4	1 106.7
Drevný odpad ako produkt		163.4	54.3					217.7			18.8	236.5
Odpadový papier ako produkt			25.1					25.1			33.0	58.1
Ostatné	110.8	61.8	107.0	72.8	-	-	-	352.4	-	-	-	352.4
Celková medzispotreba	455.3											
Hrubá pridaná hodnota	308.3											
Spotreba fixného kapitálu	29.4											
Čistá pridaná hodnota	278.9											
- odmeny zamestnancov	114.6											
- ostatné dane mínus dotácie	10.1											
Čistý dôchodok	154.2	-132.0	23.0	61.0								
Produkcija	763.6	1 147.0	436.0	917.0	-	-	-	3 263.6				

Prameň: Štvrťročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistika SR, Zelená správa 2011

Obrázok 23 – Vývoj hodnoty medzispotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011

Tabuľka 21 - Hodnotová bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011 (mil. €)

Ukazovateľ	2005		2007		2009		2010		2011	
	spotrebaMedzi-	Celkom	spotrebaMedzi-	Celkom	spotrebaMedzi-	Celkom	spotrebaMedzi-	Celkom	spotrebaMedzi-	Celkom
Bežný prírastok	154,4	167,3	137,1	182,3	151,2	184,9	163,9	197,3	169,5	215,3
Piliarska guľatina	178,4	277,3	255,9	300,5	149,3	221,0	147,8	274,7	202,0	316,6
Palivové drevo	5,1	5,2	3,9	8,1	8,7	13,4	7,7	12,1	15,4	21,5
Vlákninové drevo	51,0	98,3	84,7	120,6	65,3	101,1	58,1	114,2	93,1	131,2
Rezivo a panely z dreva	804,8	1166,8	676,7	1052,4	1076,0	1304,3	1041,2	1370,4	803,3	1 086,9
Ostatné produkty z dreva	18,0	18,5	31,6	37,5	205,4	211,5	68,0	77,6	111,8	119,5
Vláknina	311,9	363,1	356,7	417,2	335,1	384,0	417,7	508,7	384,8	468,1
Papier	424,9	976,9	471,4	1129,2	502,3	1035,8	495,2	1367,8	653,3	1 106,7
Drevný odpad ako produkt	47,7	58,6	132,0	148,9	64,4	77,3	79,8	82,6	217,7	236,5
Odpadový papier ako produkt	35,8	43,8	163,4	184,2	40,7	51,7	68,8	101,2	25,1	58,1
Ostatné							235,7	235,7	352,4	352,4
Spolu	2032,0	3175,8	2313,4	3580,9	2598,4	3585,0	2783,9	4342,3	3028,4	4112,8

Prameň: Štvrťročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistika SR, Zelená správa 2006 – 2011

5.2.2 Hodnotová bilancia produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva

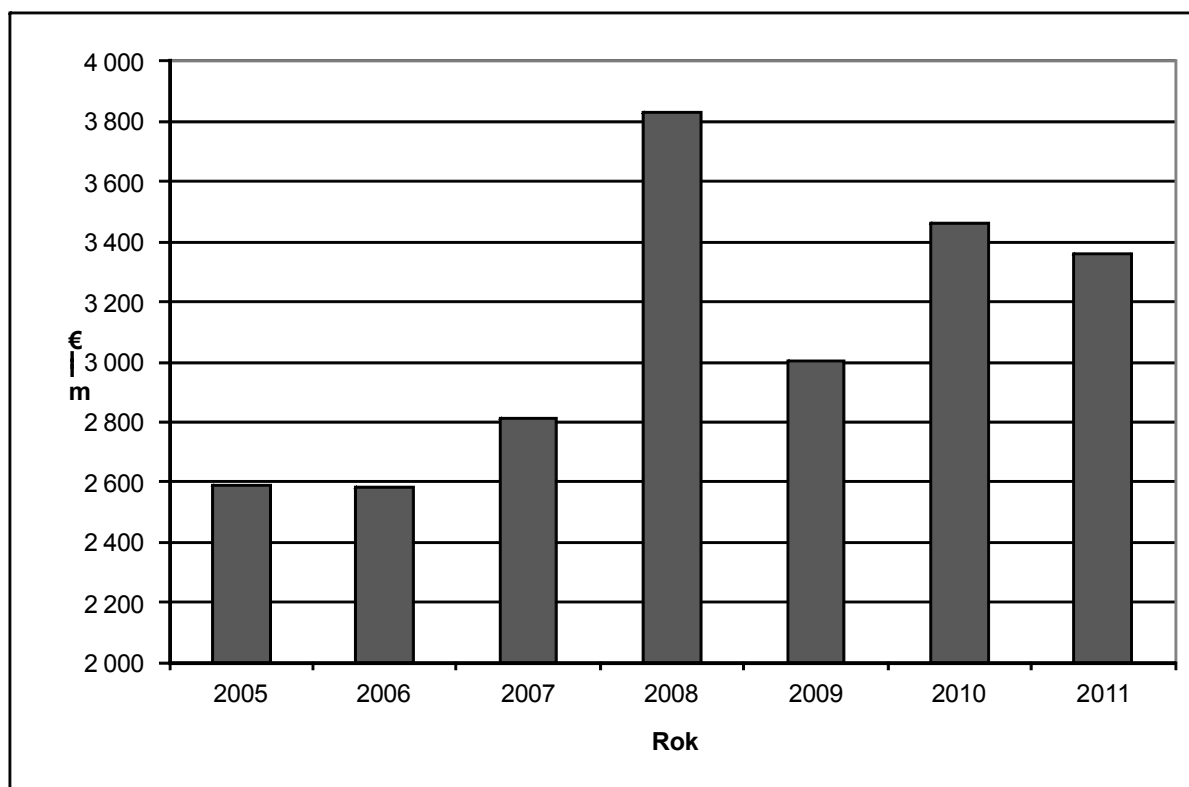
Hodnotová bilancia produkcie drevnej hmoty zaznamenáva produkciu jednotlivých odvetví podľa špecifických produktov ako aj import. Táto tabuľka dovoľuje výpočet produkcie v nákupných cenách. Klasifikácia jednotlivých produktov a odvetví je tá istá ako pri hodnotovej bilancii spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva.

Celková hodnota produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva dosiahla v roku 2011 hodnotu 3,36 mld. € (tabuľka 22). Najvyšší podiel má produkcia reziva a panelov z dreva (26%) a produkcia papiera (22 %). Hodnota produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva kolíše od 2,6 mld. € v roku 2005 po 3,8 mld. € v roku 2008 (tabuľka 23).

Tabuľka 22 - Hodnotová bilancia produkcie drevnej hmoty v roku 2011 (mil. €)

Ukazovateľ	Produkcija jednotlivých odvetví							Spolu	Import	produkciu Dane minus subvencie na	Obchodné a dopravné prírážky	Celková hodnota
	Lesné hospodárstvo	Produkcija výrobkov z dreva	Produkcija vlákniiny	Produkcija papiera	Tlač	Recyklácia	Ostatné					
Bežný prírastok	215.3							215.3		-	-	215.3
Piliarska guľatina	314.2						-	314.2	2.4	-	-	316.6
Palivové drevo	14.1						-	14.1	7.4	-	-	21.5
Vlákninové drevo	109.2						-	109.2	22.0	-	-	131.2
Rezivo a panely z dreva		862.1						862.1	224.8	-	-	1 086.9
Ostatné produkty z dreva		118.6						118.6	0.9	-	-	119.5
Vláknina			342.1					342.1	126.0	-	-	468.1
Papier				747.1				747.1	359.6	-	-	1 106.7
Drevný odpad ako produkt		236.5					-	236.5	0.0	-	-	236.5
Odpadový papier ako produkt					-	-	48.2	48.2	9.9	-	-	58.1
Ostatné produkty	110.8	61.8	107.0	72.8	-	-	-	352.4	-	-	-	352.4
Spolu produkcia	763.6	279.0 ¹	449.1	819.9	-	48.2	-	3 359.8	753.0	-	-	4 112.8

Prameň: Štvrťročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistka SR, Zelená správa 2011

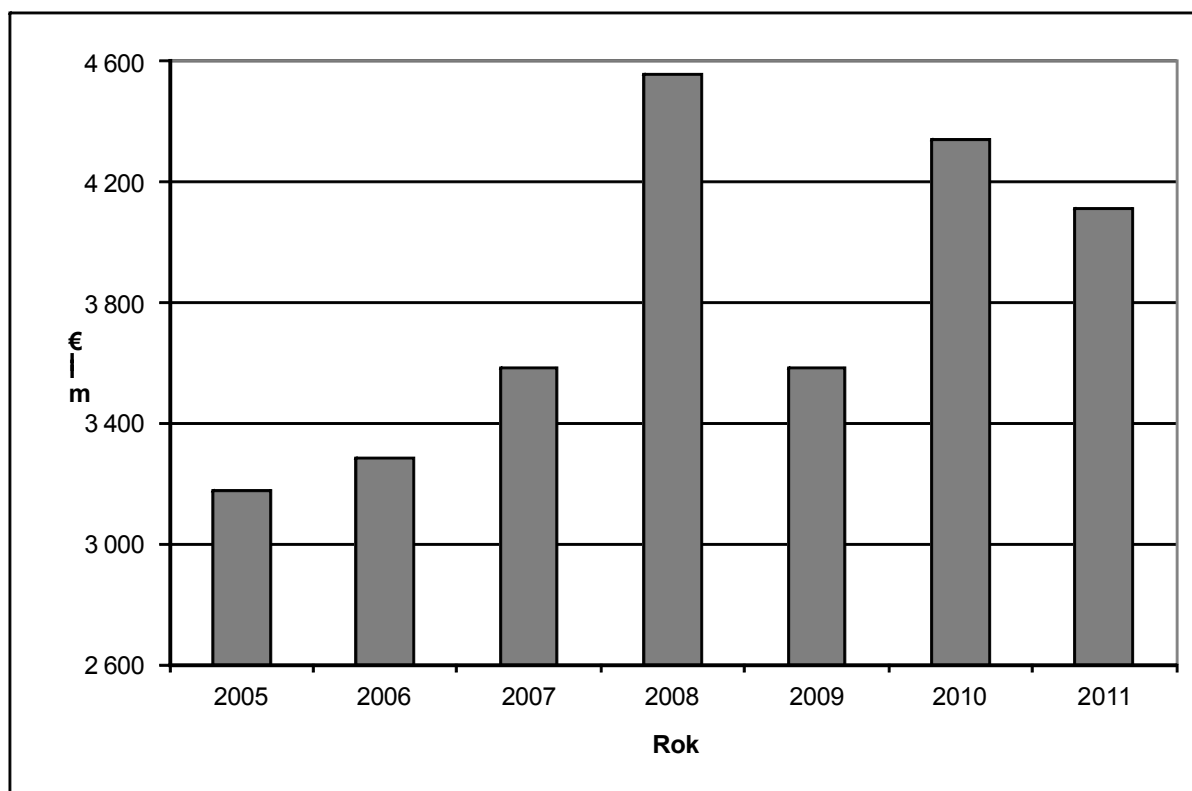

Obrázok 24 – Vývoj hodnoty produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011

Tabuľka 23 - Hodnotová bilancia produkcie drevnej hmoty v rokoch 2005 – 2011 (mil. €)

Ukazovateľ	2005		2007		2009		2010		2011	
	Produkcia	Celkom	Produkcia	Celkom	Produkcia	Celkom	Produkcia	Celkom	Produkcia	Celkom
Bežný prírastok	167,3	167,3	182,3	182,3	184,9	184,9	197,3	197,3	215,3	215,3
Piliarska guľatina	275,0	277,3	293,2	300,5	210,0	221,0	270,8	274,7	314,2	316,6
Palivové drevo	5,2	5,2	7,4	8,1	11,5	13,4	10,3	12,1	14,1	21,5
Vlákninové drevo	96,6	98,3	104,2	120,6	92,5	101,1	98,4	114,2	109,2	131,2
Rezivo a panely z dreva	972,1	1166,8	772,4	1052,4	1120,9	1304,3	1105,8	1370,4	862,1	1 086,9
Ostatné produkty z dreva	18,4	18,5	35,2	37,5	210,0	211,5	71,6	77,6	118,6	119,5
Vláknina	297,1	363,1	329,2	417,2	313,1	384,0	387,6	508,7	342,1	468,1
Papier	668,0	976,9	766,7	1129,2	737,8	1035,8	913,9	1367,8	747,1	1 106,7
Drevný odpad ako produkt	56,8	58,6	146,3	148,9	75,8	77,3	82,6	82,6	236,5	236,5
Odpadový papier ako produkt	33,6	43,8	172,5	184,2	44,1	51,7	88,6	101,2	48,2	58,1
Ostatné							235,7	235,7	352,4	352,4
Spolu	2590,1	3157,8	2809,4	3580,9	3000,6	3585,0	3 462,6	4 342,3	3 359,8	4 112,8

Prameň: Štvrťročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistika SR, Zelená správa 2006 – 2011

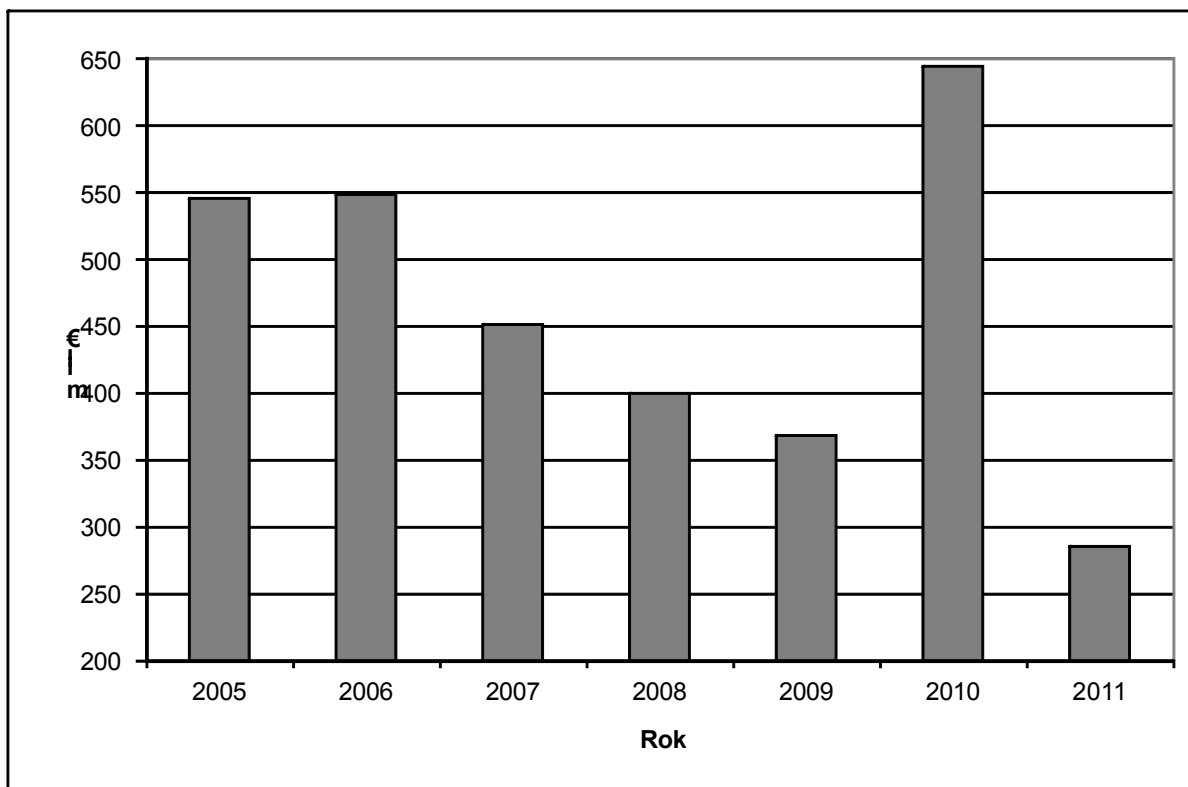

Obrázok 25 – Vývoj hodnoty celkovej produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011

Tabuľka 24 - Hodnotová bilancia exportu a importu drevnej hmoty v rokoch 2005 – 2011 (mil. €)

Ukazovateľ	2005		2007		2009		2010		2011	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
Bežný prírastok	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Piliarska guľatina	98,9	2,2	44,6	7,3	71,7	11,0	126,9	3,9	114,6	2,4
Palivové drevo	0,2	0,0	4,2	0,6	4,7	1,9	4,4	1,8	6,1	7,4
Vlákninové drevo	47,3	1,7	35,9	16,4	35,3	8,6	56,1	15,8	38,1	22,0
Rezivo a panely z dreva	362,1	194,8	375,7	280,0	228,3	183,4	329,2	264,6	283,6	224,8
Ostatné produkty z dreva	0,5	0,1	5,9	2,3	6,1	1,5	9,6	6,0	7,7	0,9
Vláknina	51,2	66,0	60,5	87,9	48,9	70,9	91,0	121,1	83,3	126,0
Papier	552,0	308,9	657,8	362,4	533,5	298,0	872,6	453,9	453,4	359,6
Drevný odpad ako produkt	10,9	1,8	16,9	2,6	12,9	1,5	2,8	0,0	18,8	0,0
Odpadový papier ako produkt	8,0	10,1	20,8	11,7	11,0	7,6	32,4	12,6	33,0	9,9
Spolu	1131,1	585,6	1222,3	771,2	952,4	584,4	1525,0	879,7	1036,8	753,0

Prameň: Štvrtročný výkaz o dodávkach dreva v lesníctve Les D (MP SR) 2-04, Colná štatistika SR, Zelená správa 2006 – 2011

Obrázok 26 – Vývoj hodnoty čistého exportu drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011

6. BILANCIA UHLÍKA V DREVNEJ BIOMASE A V LESNÝCH EKOSYSTÉMOCH

Bilancia uhlíka v drevnej biomase sa zaznamenáva ako drevo na pni alebo ako ostatná drevná biomasa (tabuľka 25). Biomasa lesných ekosystémov je zobrazená diferencovane podľa jednotlivých kategórií ako je drevo na pni, ostatná drevná biomasa, ostatná lesná biomasa a biomasa v lesnej pôde. Na základe zmien v zásobe uhlíka v priebehu roka sa stanovila zásoba uhlíka na konci roka v tis. tonách C.

6.1 Bilancia uhlíka v drevnej biomase

Celková drevná biomasa zahŕňa živú a mŕtvu hmotu drevných častí stromov (drevo, kôra, konáre a haluze, pne a korene), kríky a kroviny, ktoré sú merané až po minimum. Takisto zahŕňa nadzemnú biomasu pňov a korene a nezahŕňa asimilačné orgány.

Celková zásoba uhlíka v drevnej biomase dosiahla v roku 2011 úroveň 227,9 mil. ton uhlíka a za sledované obdobie rokov 2005 - 2011 má mierne rastúci trend najmä v dôsledku zvyšovania zásob drevnej hmoty v lesoch Slovenska (obrázok 27).

Konverzný faktor:

Boli použité národné koeficienty: 49.9 % pre ihličnaté dreviny a 50 % pre listnaté dreviny. (Pozri: Mínd'áš, J. a kol. 1997: Zásoby a bilancia uhlíka v lesoch Slovenska).

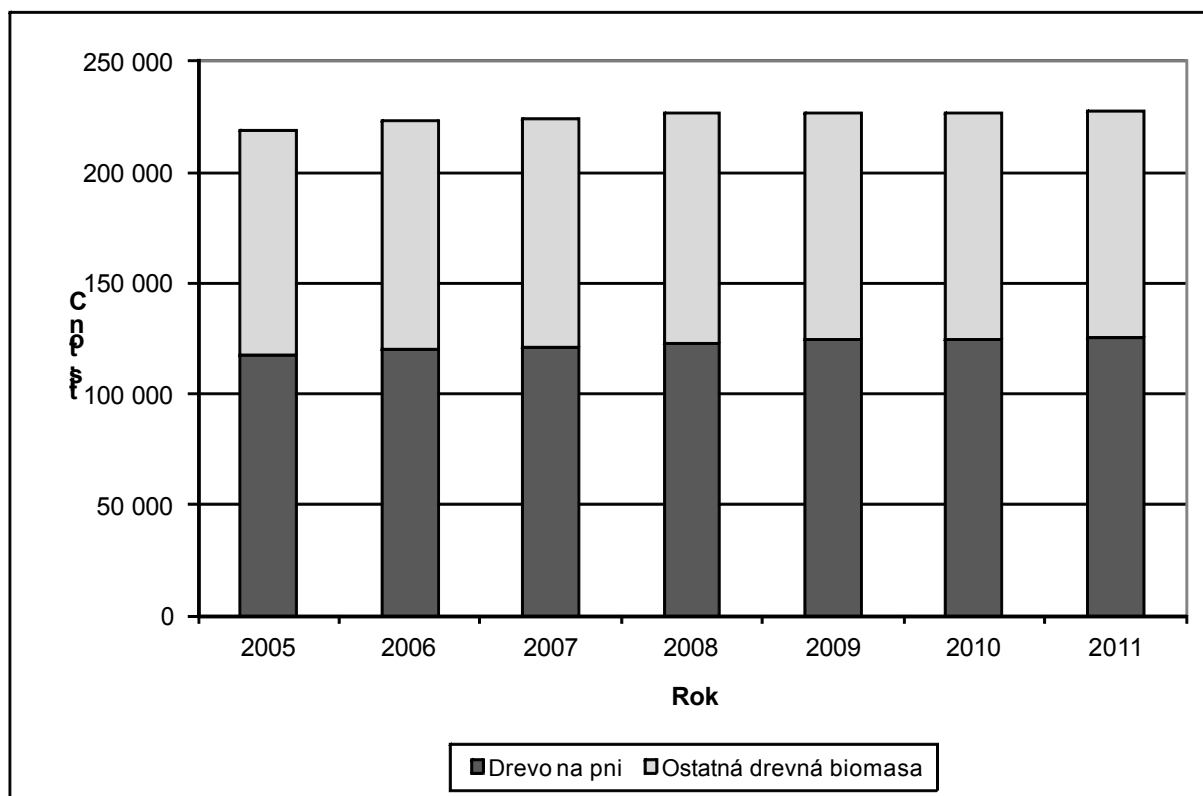
Jednotlivé položky:

Drevo na pni:

Objem stojacich stromov (živých alebo mŕtvych) nad pňom meraných bez kôry až po vrchol. Zahŕňa všetky stromy s hrúbkou nad 0 cm. Zahŕňa vrcholce kmeňov, hrubé vetvy, mŕtve ležiace drevo, ktoré môže byť použité na výrobu vlákny alebo ako palivo. Nezahŕňa tenké vetvy a halúzky a asimilačné orgány.

Ostatná drevná biomasa:

Drevná biomasa nezahrnutá v kategórii drevo na pni, t.j. tenké vetvy a halúzky, kríky a kroviny, pne a korene.

Obrázok 27 – Bilancia uhlíka v drevnej biomase v rokoch 2005 – 2011

Tabuľka 25 - Bilancia uhlíka v drevnej biomase v roku 2010 (tis. ton C)

Ukazovateľ	Zásoba na začiatku roka	Hrubý prírastok	Celková ťažba	Ostatné zmeny	Zmeny vo využívaní	Zásoba na konci roka
Celková drevná biomasa	226 500	3 267	2 455	550	0	227 863
1. Drevo na pni	124 232	3 267	2 455	550	0	125 595
Využiteľné pre produkciu	117 584	3 093	2 455	-75	836	118 982
- Ihličnatá biomasa	41 316	1 129	1 167	-82	77	41 272
- Listnatá biomasa	76 268	1 964	1 288	7	758	77 710
Nevyužiteľné pre produkciu	8 610	174		624	-836	8 574
- Ihličnatá biomasa	3 588	74		-2	-77	3 580
- Listnatá biomasa	5 022	101		627	-758	4 994
2. Ostatná drevná biomasa	102 268					102 268

Prameň: Národná inventarizačná správa Slovenskej republiky 2008, Zelená správa 2011

Tabuľka 26 - Bilancia uhlíka v drevnej biomase v rokoch 2005 – 2011 (tis. ton C)

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celková drevná biomasa	218 600	223 100	224 108	227 223	226 900	226 500	227 863
1. Drevo na pni	117 995	120 627	121 388	123 083	124 451	124 232	125 595
Využiteľné pre produkciu	108 758	111 494	112 680	114 444	115 802	117 584	118 982
- Ihličnatá biomasa	39 492	40 546	40 852	41 121	41 187	41 316	41 272
- Listnatá biomasa	69 266	70 948	71 828	73 323	74 615	76 268	77 710
Nevyužiteľné pre produkciu	9 237	9 133	8 708	8 639	8 650	8 610	8 574
- Ihličnatá biomasa	4 083	4 037	3 614	3 585	3 575	3 588	3 580
- Listnatá biomasa	5 154	5 096	5 094	5 054	5 075	5 022	4 994
2. Ostatná drevná biomasa	100 605	102 473	102 720	104 140	102 449	102 268	102 268

Prameň: Národná inventarizačná správa Slovenskej republiky 2008, Zelená správa 2006 - 2011

6.2 Bilancia uhlíka v lesných ekosystémoch

Biomasa lesných ekosystémov je zobrazená diferencovane podľa jednotlivých kategórií ako je drevo na pni, ostatná drevná biomasa, ostatná lesná biomasa a biomasa v lesnej pôde. Zvyšovaním zásoby dreva v lesoch SR a výmery lesnej pôdy, dochádza k nárastu zásob uhlíka viazaného v jednotlivých bilančných kategóriách. K 31.12.2011 dosiahla zásoba uhlíka viazaného v lesoch 520,8 mil. metrických ton, pričom najväčšie množstvá uhlíka sa viažu v pôde a v nadzemnej stromovej biomase (tabuľka 27).

Konverzný faktor:

Boli použité národné koeficienty: 49.9 % pre ihličnaté dreviny a 50 % pre listnaté dreviny. (Pozri: Mind'áš, J. a kol. 1997: Zásoby a bilancia uhlíka v lesoch Slovenska).

Jednotlivé položky:

Ostatná biomasa v lesoch:

- *Zahŕňa ihličie a listy a prízemnú vegetáciu.*

Konštrukčné materiály: hlavne produkty uvedené v CPA pod kategóriou CPA 20 – Drevo a výrobky z dreva, korok, s výnimkou nábytku.

- *Drevo pílené, opracované alebo impregnované – CPA 20.1*
- *Dyhy, preglejka, laťovka, drevotriesková doska, drevovláknitá doska a ostatné panely a dosky – CPA 20.2*
- *Stavebné stolárske výrobky z dreva - CPA 20.3*

Nábytok z dreva: táto skupina je zložená najmä z výrobkov kategórie CPA 36.1 – nábytok

- *Kreslá hlavne s drevenou kostrou – CPA 36.11.12*
- *Drevený nábytok používaný v kanceláriách - CPA 36.12.12*
- *Drevený nábytok používaný v obchodoch - CPA 36.12.13*
- *Kuchynský nábytok - CPA 36.13.10*
- *Drevený nábytok (spálne, obývačky, jedálne - CPA 36.14.12*
- *Ostatný drevený nábytok - CPA 36.14.13*

Papier:

- *Papier a lepenka – CPA 21.2*
- *Knihy, noviny a ostatný tlačový materiál – CPA 22.1*

Ostatné produkty z dreva:

- *Debny a kontajnery z dreva – CPA 20.4*
- *Ostatné produkty z dreva – CPA 20.51*

Tabuľka 27 - Bilancia uhlíka v lesných ekosystémoch v rokoch 2005 – 2011 (tis. ton C)

Ukazovateľ	Drevo na pni	Ostatná drevná biomasa	Ostatná lesná biomasa	Uhlík v lesných pôdach	Čistková zásoba v lesných ekosystémoch	Drevené produkty v národnom hospodárstve	- konštrukčné materiály	- nábytok z dreva	- papier	- ostatné produkty z dreva
Zásoba v roku 2005	117 995	100 605	21 200	270 500	10 300					
Zmeny v roku 2007	761	247	-800	0	208					
Zásoba v roku 2007	121 388	102 720	20 600	270 500	515 208	6 509	2 853	2 819	809	27
Zmeny v roku 2009	1 368	-1 691	1 514	0	1 191	592	57	500	36	-1
Zásoba v roku 2009	124 451	102 449	22 400	270 500	519 800	8 064	3 431	3 707	902	24
Zmeny v roku 2010	-219	-181	0	0	-400	593	659	-96	35	-5
Zásoba v roku 2010	124 232	102 268	22 400	270 500	519 400	8 657	4 090	3 611	937	19
Zmeny v roku 2011	1 363					484	328	138	21	-3
Zásoba v roku 2011	125 595	102 268	22 400	270 500	520 763	9 141	4 418	3 749	958	16

Prameň: Národná inventarizačná správa Slovenskej republiky 2008, Zelená správa 2006 - 2011

7. VYUŽITIE VÝSLEDKOV IEEAF A ZÁVER

Rozšírené súhrnné lesnícke ekonomické účty (SLEÚ) merajú, popisujú a analyzujú v podmienkach lesníctva SR tvorbu dôchodku LH prostredníctvom účtov produkcie, dôchodkov, podnikateľského zisku a kapitálových účtov. Ich výsledky sú podkladom pre analytickú, koncepčnú a prognostickú činnosť MPRV SR. Výsledky SLEÚ za roky 2005 až 2011 boli použité pre zhodnotenie ekonomických výsledkov a dôchodkovosti LH v „Správe o lesnom hospodárstve v SR 2011“.

Svetová finančná a ekonomická kríza sa prejavila v odvetví LH najmä v poslednom štvrtroku 2008 a v prvom polroku 2009. Hlavné dopady na LH sa prejavili v dopyte po sortimentoch surového dreva prostredníctvom zníženia predajných cien a problémoch pri predaji, znižovaní objemu pestovných prác a prác v ochrane lesa. Výrazne sa prejavila aj v oblasti zamestnanosti, najmä v dodávateľskom sektore, ktorý je výrazne postihnutý obmedzením objemu prác. V rokoch 2010 a 2011 sa situácia mierne stabilizovala, ale výhľad ostáva neistý v dôsledku dlhovej krízy eurozóny.

Ukazovatele rozšírených SLEÚ prepočítané na cenovú úroveň roku 1995 poukazujú na pretrvávajúcu disparitu cien materiálnych a mzdových vstupov a výstupov lesnej výroby, ktorú sa nedarí v požadovanej miere kompenzovať v cene finálnej produkcie ani hľadaním iných zdrojov financovania LH. Výsledky kapitálového účtu poukazujú stále na nedostatočné zdroje na obnovu investičného majetku, hlavne mechanizačných prostriedkov, ktoré obmedzujú realizáciu nevyhnutných technicko-ekonomických, ale aj ekologických opatrení a následne ovplyvnením nákladovosti výrobného procesu.

SLEÚ a jeho ukazovatele ekonomickej efektívnosti zároveň poukazujú na skutočnosť, že súčasné rentové možnosti LH nevytvárajú dostatok vlastných zdrojov na zabezpečenie všetkých funkcií lesov v požadovanej miere, čo dokumentujú tabuľkové prehľady a grafy vývoja jednotlivých ukazovateľov rozšírených SLEÚ. Z uvedených dôvodov sa využívanie a obhospodarovanie lesov nemôže pri dodržaní zákonných noriem zaobiť bez finančnej podpory z verejných zdrojov, ktorá sa premieta do účtu tvorby dôchodkov ako subvencie na produkciu. Z uvedeného vyplýva, že existujúca podpora z verejných zdrojov na obhospodarovanie lesov, ale i na programy rozvoja lesov, ozdravné opatrenia v lesoch poškodených imisiami a obnovu hmotného investičného majetku, priamo ovplyvňuje ekonomickú výkonnosť a tým aj konkurenčnú schopnosť lesného hospodárstva Slovenskej republiky.

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 - Fyzická bilancia lesných pôd v roku 2011 – porastová pôda (tis. ha).....	5
Tabuľka 2 - Fyzická bilancia lesných pôd – porastová pôda (tis. ha).....	5
Tabuľka 3 - Fyzická bilancia lesných pôd – výmera lesov (tis. ha).....	6
Tabuľka 4 - Hodnotová bilancia lesných pôd v roku 2011 (mil. €).....	7
Tabuľka 5 - Hodnotová bilancia lesných pôd (mil. €).....	7
Tabuľka 6 – Fyzická bilancia zásoby drevnej hmoty v roku 2011 (tis. m3).....	10
Tabuľka 7 – Fyzická bilancia zásoby drevnej hmoty (tis. m3).....	10
Tabuľka 8 – Hodnotová bilancia zásoby drevnej hmoty v roku 2011 (mil. €).....	11
Tabuľka 9 – Hodnotová bilancia zásoby drevnej hmoty (mil. €).....	11
Tabuľka 10 - Defoliácia lesných porastov (%).....	13
Tabuľka 11 – Hodnota celkovej produkcie súvisiacej s lesnou pôdou (mil. €) – rok 2011.....	15
Tabuľka 12 – Hodnota celkovej produkcie súvisiacej s lesnou pôdou (mil. €) – 2005 - 2011.	16
Tabuľka 13 - Vývoj ukazovateľov rozšíreného ekonomického účtu pre lesy v bežných cenách (mil. €).....	29
Tabuľka 14 - Vývoj ukazovateľov rozšíreného ekonomického účtu pre lesy v stálych cenách roku 1995* (mil. €).....	30
Tabuľka 15 – Fyzická bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v roku 2011 (tis. m3 resp. tis. ton).....	32
Tabuľka 16 – Fyzická bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011 (tis. m3 resp. tis. ton).....	32
Tabuľka 17 – Fyzická bilancia produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva v roku 2011 (tis. m3 resp. tis. ton).....	33
Tabuľka 18 – Fyzická bilancia produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011 (tis. m3 resp. tis. ton).....	34
Tabuľka 19 – Fyzická bilancia exportu a importu drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011 (tis. m3 resp. tis. ton).....	35
Tabuľka 20 - Hodnotová bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v roku 2011 (mil. €).....	36
Tabuľka 21 - Hodnotová bilancia spotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011 (mil. €).....	37
Tabuľka 22 - Hodnotová bilancia produkcie drevnej hmoty v roku 2011 (mil. €).....	38
Tabuľka 23 - Hodnotová bilancia produkcie drevnej hmoty v rokoch 2005 – 2011 (mil. €).....	39
Tabuľka 24 - Hodnotová bilancia exportu a importu drevnej hmoty v rokoch 2005 – 2011 (mil. €).....	40
Tabuľka 25 - Bilancia uhlíka v drevnej biomase v roku 2010 (tis. ton C).....	43
Tabuľka 26 - Bilancia uhlíka v drevnej biomase v rokoch 2005 – 2011 (tis. ton C).....	43
Tabuľka 27 - Bilancia uhlíka v lesných ekosystémoch v rokoch 2005 – 2011 (tis. ton C).....	44

ZOZNAM OBRÁZKOV

- Obrázok 1 Vývoj výmery porastovej pôdy (v tis. ha)
- Obrázok 2 Vývoj výmery lesných pozemkov (v tis. ha)
- Obrázok 3 Vývoj hodnoty lesných pozemkov (v mil. €)
- Obrázok 4 Vývoj zásoby lesných porastov (v tis. m³)
- Obrázok 5 Vývoj hodnoty zásob lesných porastov - FAWS (v mil. €)
- Obrázok 6 Vývoj defoliácie lesných porastov (v %)
- Obrázok 7 Vývoj hodnoty produkcie LH (v mil. €)
- Obrázok 8 Vývoj hodnoty konečnej produkcie LH za roky 2005 – 2011
- Obrázok 9 Vývoj štruktúry konečnej produkcie LH v % za roky 2005 – 2011
- Obrázok 10 Štruktúra konečnej produkcie LH v % v roku 2011
- Obrázok 11 Vývoj hodnoty medzispotreby v rokoch 2005 až 2011 (v bežných cenách)
- Obrázok 12 Vývoj hodnoty medzispotreby v rokoch 2005 až 2011 (v stálych cenách roku 1995)
- Obrázok 13 Vývoj podielu medzispotreby na konečnej produkcii LH (2005 až 2011)
- Obrázok 14 Vývoj hodnoty hrubej a čistej pridanej hodnoty za roky 2005 až 2011 (v bežných cenách)
- Obrázok 15 Vývoj podielu hrubej a čistej pridanej hodnoty za roky 2005 až 2011
- Obrázok 16 Vývoj hodnoty spotreby fixného kapitálu za roky 2005 až 2011
- Obrázok 17 Vývoj položiek účtu tvorby dôchodkov za roky 2005 až 2011 (v bežných cenách)
- Obrázok 18 Vývoj podielu odmien zamestnancov na konečnej produkcii LH v rokoch 2005 až 2011
- Obrázok 19 Vývoj hodnoty čistého dôchodku za roky 2005 až 2011 (v bežných cenách)
- Obrázok 20 Vývoj položiek účtu podnikového zisku za roky 2005 až 2011 (v bežných cenách)
- Obrázok 21 Vývoj podielu čistého zisku z podnikania na konečnej produkcii LH za roky 2005-2011
- Obrázok 22 Vývoj hodnoty čistých investícií v rokoch 2005 – 2011
- Obrázok 23 Vývoj hodnoty medzispotreby drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011
- Obrázok 24 Vývoj hodnoty produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011
- Obrázok 25 Vývoj hodnoty celkovej produkcie drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011
- Obrázok 26 Vývoj hodnoty čistého exportu drevnej hmoty a výrobkov z dreva v rokoch 2005 – 2011
- Obrázok 27 Bilancia uhlíka v drevnej biomase v rokoch 2005 – 2011

ZOZNAM SKRATIEK

C	Uhlík
CPA	Statistical classification of products by activity (Štatistická klasifikácia produktov podľa aktivity)
EÚ	Európska únia
Hr. b. k.	Hrubina bez kôry
ICP Forests	International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests
IEEAF	Integrated Environmental and Economic Accounts for Forests
LH	Lesné hospodárstvo
LP	Lesný pozemok
MPRV	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
NACE Rev. 1	Statistical classification of economic activities in the European Community (Štatistická klasifikácia ekonomických aktivít v európskom Spoločenstve)
NIML	Národná inventarizácia a monitoring lesov
NLC	Národné lesnícke centrum
PP	Porastová pôda
SAO	Strata asimilačných orgánov
SLEÚ	Súhrnný lesnícky ekonomický účet
SR	Slovenská republika
TMP	Trvalé monitorovacie plochy
UN-ECE	United Nations Economic Commission for Europe (Európska hospodárska komisia Organizácie Spojených národov)